

ОСНОВНА ШКОЛА „Свети Сава“ АРАНЂЕЛОВАЦ

Адреса: Хан Пијеска 66
Телефон: 034 726 652
e-mail: arsvetisava@ptt.rs

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ПРВОГ ЦИКЛУСА ОСНОВНОГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
ЗА ПЕРИОД 2022 – 2026. ГОДИНЕ

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Школски програм рада се темељи на:

- Закону о основама система образовања и васпитања** ("Службени гласник РС", бр. 88 од 29. септембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закони, 10 од 15. фебруара 2019, 6 од 24. јануара 2020, 129 од 28. децембра 2021.);
- Закон о основној школи** (Службени гласник РС, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - други закон и 10/2019 од 15.02.2019. године);
- Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања**(„Просветни гласник“, бр. 10/04, 20/04, 1/05, 3/06, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 3/11, 7/11, 1/13, 4/13, 14/13, 5/14, 11/14, 11/16 и 6/17);
- Правилник о наставном плану и програму за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања** („Просветни гласник“, бр. 1/05, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 7/11, 1/13 и 11/14 и 11/16);
- Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања** („Просветни гласник“, број 10/17);
- Правилник о наставном плану и програму за четврти разред основног образовања и Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања** („Просветни гласник“, бр. 6/07, 2/10, 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17 и 9/17);
- **Правилник о изменама и допуни Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања** („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19 и 6/20)
- **Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања** (“Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 3/2019) ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”, односно 17. априла 2019. године, а примењује се почев од школске 2019/2020. године
- Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за први разред основне школе**(„Просветни гласник , број 5/01);
- Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за трећи разред основне школе**(„Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 23/04)
- Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за четврти разред основне школе**(„Просветни гласник“, број 9/05);
- Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика, природа и друштво**(„Просветни гласник“, број 5/11);
- Подршка развоју људског капитала и истраживању – Опште образовање и развој људског капитала Развионица; **Оквир предметног курикулума – обавезни предмети у основном образовању;**
- Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања, Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама;
- Препоруке за планирање образовно-васпитног рада у складу са новим програмима наставе и учења за основно образовање и васпитање, број 1272/2018, од 09.07.2018 године.
- Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи** (Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 30/2019 од 25.4.2019. године, ступио је на снагу 3.5.2019, а примењује се почев од школске 2019/2020. године.).
- Правилник о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравка** („ Службени гласник РС“ бр. 77/14)
- **Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању** („Службени гласник РС“, бр. 34/2019, 59/2020, 81/2020)

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви програма образовања су:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за снажање и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
	УКУПНО А:	19	720

Редни број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	нед.	год.
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
	УКУПНО Б:	1	36
	УКУПНО А + Б:	20	720

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Редовна настава	20	720
2.	Пројектна настава	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатни рад	1	36
5.	Настава у природи	7-10 дана годишње	

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36 - 72
3.	Екскурзија	1 дан годишње	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Српски језик
Енглески језик
Математика
Природа и друштво
Ликовна култура
Музичка култура
Физичко и здравствено васпитање

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Српски језик

РАЗРЕД: Четврти

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ: Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Развијање способности читања књижевних текстова са разумевањем - подстицање љубави према читању -грађење осећаја за лепоти вредно -неговање истрајности у читању и доживљавању књижевног дела -неговање способности ученика да опишу доживљај прочитаних књижевних дела и да изнесу мишљење о њима, донесусуд о поступцима и	-чита са разумевањем различите врсте текстове; - описује свој доживљај прочитаних књижевних дела; - укратко образлаже свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове - разликује књижевне врсте: шаливу народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - одређује тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; именује позитивне и негативне особинеликова;	Основни ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ. 1.2.3. 1CJ. 1.2.4. 1CJ. 1.2.5. 1CJ. 1.2.6. 1CJ. 1.2.7. 1CJ. 1.2.8. Књижевност 1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4 Средњи ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.2.2.1 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.2.4. 1CJ.2.2.5. 1CJ.2.2.6. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8. 1CJ.2.2.9. 1CJ.2.2.10.	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија 1. Шалива народна песма <i>Женидба врапца Подунавца</i> 2. Војислав Илић: <i>Јесен</i> /Владислав ПетковићДис: <i>Зима</i> 3. Момчило Мошо Одаловић: <i>Молитва за маму</i> 4. Мирослав Антић: <i>Космонаутска песма</i> 5. Бранко Миљковић: <i>Песма о цвету</i> 6. Добрица Ерић: <i>Завичај</i> / <i>Отаџбина је наша очевина</i> / Момчило Мошо Одаловић: <i>Птице косовчице</i> 7. Мирослав Антић: <i>Прва љубав</i> /Најљубавнија песма/ Алексије Марјановић: <i>Љубав</i> 8. Бранко Топић: <i>Месећ и његова бака</i> /Десанка Максимовић: <i>Пауково дело</i> 9. Бранислав Црнчевић: <i>Кад би мени дали један дан</i> 10. Владимир Андрић: <i>Дај ми крила један круг</i> 11. Народна песма <i>Милошу Латинима</i> 12. Народна песма <i>Јетрвица адамско колено</i> Проза 1. Народна прича о животињама: <i>Међед, свиња и лисица</i> 2. Народна приповетка: <i>Најбоље задужбине</i> 3. Народна приповетка: <i>Ветар и сунце</i> 4. Народна бајка: <i>Пепељуга</i>	- читањем школске, домаће и допунске лектире - вежбањем читања (гласно, штафетно, изражајно...) - укључивањем и коришћењем књига из библиотеке (школске, градске, одељењске) - кроз разговор - кроз избор научно-популарних текстова из књига, енциклопедија, часописа - кроз изражајно рецитоване, интерпретиване, прозног текста, сценски наступ-извођење драмског текста; гледање позоришне представе и филма;	-испитује знања ученика из претходног разреда - организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада...) -реализује наставни процес (ствара прилике за учење, излаже садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених вештина, даје повратне информације...) -остварује педагошку и афективну комуникацију са учеником -мотивише ученике -прати напредовање ученика -даје повратне информације о напредовању ученика	- читају и пишу -усавршавају технику читања -запажају -истражују -откривају -размишљају, закључују -решавају проблеме -саопштавају своја опажања и идеје -дефинишу и наводенове примере -описују - анализирају -вежбају -класификују - усвајају и примењују научно - објашњавају -образлажу -исправљају -стварају -схватају поруке у тексту - записују важне чињенице - допуњавају укрштене речи примерене узрасту

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
опсобинама ликова, као и о различитим догађајима из текста -развијање емпатије уживљавањем у текст -јачање националног и културног идентитета ученика - кроз избор научно-популарних текстова упознавање ученика са нашим знаменитим списатељицама, уметницама, научницама... -развијање имагинације - разликовање књижевних врста	- уочава и издваја основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); -тумачи идеје књижевног дела; -препозна ситуације кршења/ остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима - уочава персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу -разликује описивање, приповедање (у 1.и 3.лицу) и дијалог у књ. делу - уочава основни тонкњ. текста (ведар, тужан, шаљив) -уочава супротстављеност лица у драмском тексту - чита текст поштујући интонацију реченице/ стиха	Књижевност 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.6. 1CJ.2.5.7. Напредни ниво Вештина читања и разумевања прочитаног 1CJ.3.2.1. 1CJ.3.2.2. 1CJ.3.2.3. 1CJ.3.2.4. 1CJ.3.2.5. 1CJ.3.2.6. 1CJ.3.2.7. Књижевност 1CJ. 3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.	5. Бранислав Нушић: <i>Прва љубав</i> (одломак из <i>Аутобиографије</i>) 6. Бранислав Црнчевић: <i>Босоноги и небо</i> 7. Светлана ВелмарЈанковић: <i>Стефаново дрво</i> 8. Лав Николајевич Толстој: <i>Врабац иласте/Два мрза</i> 9. Драган Алексић: <i>Позориште на небу</i> 10. Весна Алексић: <i>Детективско срце</i> 11. Ханс Кристијан Андерсен: <i>Ружно Паче читање унаставцима</i> Драмски текстови 1. Гвидо Тартаља: <i>Подела улога</i> 2. Љиљана Крстић: <i>Кад пролеће дође</i> 3. Дејан Алексић: <i>Слава</i> Научно-популарни и информативни текстови (из књига, енциклопедија и часописа за децу) - о нашим знаменитим књижевницама, сликаркама и научницама; - о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; - о занимљивим пределима, народима, обичајима усвету бонтона. ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Милован Данојлић: Избор из поезије за децу 2. Драган Лукић: Избор из поезије за децу 3. Јасминка Петровић: <i>О дугмету и срећи</i> 4. Рене Гијо: <i>Бела Грива</i> 5. Ерик Најт: <i>Леси севраћа кући</i> 6. Александар Поповић: <i>Пепељуга</i>	снимање и коментарисање - драматизован их одломака - коришћењем дигиталних садржаја - слушањем звучних и гледањем видеозаписа са уметничким казивањима текста, -коришћењем стваралачких активности (игре асоцијације, креативне слагалице, интерактивни задаци, квивови) -кроз упоредну анализу књ. дела и филма или позоришне представе -домаћим задацима, писменим радовима, илустрацијама, препричавањем, тематским дискусијама -учење кроз рад у пару или групи - истраживачким задацима везаним за текст приређивањем тематских изложби	-испитује знања ученика из претходног разреда - организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада...) -реализује наставни процес (ствара прилике за учење, излаже садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених вештина, даје повратне информације...) -остварује педагошку и афективну комуникацију са учеником -мотивише ученике -прати напредовање ученика -даје повратне информације о напредовању ученика -вреднује -прати ефекте сопственог рада	- решавају ребусе, загонетке, питалице -учествују у разговору и језичким играма - постављају питања - глуме -драматизују -осмишљавају - илуструју -пишу и преписују, препричавају -доживљавају - активни слушаоци -активни учесници у комуникацији -самопроцењују (пратесвој рад и напредак) -сарађују са вршњацима и одраслима -истражују кроз различите медије - организују свој рад - планирају своје учење

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-развијање књижевних појмова -развијање медијске писмености -подстицање на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво -развијање љубавипрема сопственом језику и његовој лепоти и богатству -развије критичког мишљења, оспособљавање за процењивање	-изражајно чита - усваја позитивне људске вредности на основу прочитаних књ.дела -повезује информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак -учествује у предлагању садржаја иначина рада -учествује у предлагању садржаја и начина рада	Основни ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.3. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.7. 1CJ.1.2.8. Књижевност 1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. Средњи ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.2.2.1 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.2.4. 1CJ.2.2.5. 1CJ.2.2.6. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8. 1CJ.2.2.9. 1CJ.2.2.10. Књижевност 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.6. 1CJ.2.5.7.	ДОПУНСКИ ИЗБОР (са наведеног списка или по сопственом избору бирају се три дела) 1.Избор драмских текстова за децу 2.Бранко В. Радичевић: <i>Песме омајци</i> 3.Светлана Велмар Јанковић: <i>Књига за Марку/Очаране на о чаре</i> 4.Горан Петровић: <i>Разлике</i> 5.Едмондо де Амичис: <i>Срце</i> 6.Јохана Шпири: <i>Хајди</i> 7.Михаел Енде: <i>Бескрајна прича</i> (одломак) 8.Астрид Линдгрен: <i>Пипи Дуга Чарана</i> 9.Златко Васић: <i>10. Чаробно путовање</i> 11. Урош Петровић: <i>Мартинина велика загонетна авантура</i> 12. Гордана Тимотијевић: <i>Сличнице/Владимириз чудне приче</i> 13. Угљеша Шајтинац: <i>Чарна и Невет</i> 14. Момо Капор: <i>Сања</i> 15. Весна Алексић: <i>Брљиво срце</i> Књижевни појмови: – шаљива народна песма, – прича оживотињама, – особине народне епске песме, – приповетка, – роман за децу, – персонификација, – опис природе или кова, – приповедање у 1. и 3. лицу, - сукоб драмских лица.	- коришћењем дигиталних садржаја - слушањем звучних и гледањем видеозаписа уметничким казивањима текста, -коришћењем стваралачких активности (игре асоцијације, креативне слагалице, интерактивни задаци, квизови) -кроз упоредну анализу књ. дела и филма или позоришне представе -домаћим задацима, писменим радовима, илустрацијама, препричавањем, тематским дискусијама -учење кроз рад у пару или групи - истраживачким задацима везаним за текст -приређивањем тематских изложби	-испитује знања ученика из претходног разреда - организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада...) -реализује наставни процес (ствара прилике за учење, излаже садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених вештина, даје повратне информације...) -остварује педагошку и афективну комуникацију са учеником -мотивише ученике -прати напредовање ученика -даје повратне информације о напредовању ученика -вреднује -прати ефекте сопственог рада	- решавају ребусе, загонетке, питалице -учествују у разговору и језичким играма - постављају питања - глуме -драматизују -осмишљавају - илуструју -пишу и преписују, препричавају -доживљавају - активни слушаоци -активни учесници у комуникацији и -самопроцењују (прате свој рад и напредак) -сарађују са вршњацима и одраслима - истражују кроз различите медије - организују свој рад - планирају своје учење

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- поступно и систематично упознавање правописа српског језика - примењивање стечених знања из језика и правописа у свакодневном животу, у свим облицима комуникације - развијање љубави према сопственом језику и његовој лепоти и богатству развијање критичког мишљења, оспособљавање за процењивање и вредновање	-повезује граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима -разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви и глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику -одређује основне реченичне чланове -разликује врсте речи од службе речи у реченици - поштује и примењује основна правописна правила -правилно пише сва три модела управног говора -учествује у предлагању садржаја и начина рада	Основни ниво Граматика и лексикологија 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.1.1.4. 1CJ.1.1.5. Писано изражавање (правопис) 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. Средњи ниво Граматика и лексикологија 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.8. 1CJ.2.4.9. Писано изражавање (правопис) 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. Напредни ниво Граматика и лексикологија 1CJ.3.4.1. 1CJ.3.4.2. 1CJ.3.4.3. 1CJ.3.4.4. 1CJ.3.4.5. Писано изражавање (правопис) 1CJ.3.3.1.	ЈЕЗИК (граматика, правопис) -Речи које уписању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (безименовања врстанепроменљивих речи). -Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе). -Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. -Појам предиката (глаголски предикат). Појам објекта (именице у функцији објекта). Прилошке одредбе за време, место и начин. -Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта. -Управни говор (трећи модел) – Велико слово: имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела – примери из обрађених дела (нпр. <i>Ружно Паче...</i>); устаљена посебно наденута имена животиња; називи институција, предузећа и установа, манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено са предметом Природа и друштво). -Речца <i>ли</i>; скраћени упитни облик <i>је ли</i> (<i>је л</i> ') према узрочном везнику <i>јер</i>. -Предлог <i>са</i> уз заменице (нпр. <i>са мном, с њом</i> и сл.). -Писање вишечланих бројева.	- кроз повезивања са наставом књижевности - кроз типичне примере - путем вежбања на тексту - исправљањем грешака на тексту -диктатима -тестовима знања -кроз разговор - домаћим задацима -подстицањем свесне активности и мисаоног осамостаљивања ученика - остваривањем континуитета у систему правописних и стилских вежбања; коришћењем прикладних илустрација	-испитује знања ученика из претходног разреда - организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, Планира садржаје, средства, методе рада...) -реализује наставни процес (ствара прилике за учење, излаже садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених вештина, даје повратне информације...) -остварује педагошку и афективну комуникацију са учеником -мотивише ученике -прати напредовање ученика -даје повратне информације о напредовању ученика -вреднује -прати ефекте сопственог рада	-размишљају -решавају проблеме -истражују -опажају и преносе своја опажања и идеје - активни слушаоци - активни учесници у комуникацији (формулишу и размењују своје идеје и мишљења са другима) -организују свој рад -планирају своје учење -самопроцењују свој рад и прате напредак -сарађују са вршњацима и одраслима

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-усавршавање језичко изражајних средстава код ученика, тј. богаћење и унапређивање њихове језичке способности - навикавање на сажето и јасно усмено и писмено изражавање према захтевима програма савладавање основе методологије израде писмених састава -оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама - развијање смислаи способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза -подстицање на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво - подстицање на сарадњу са другима - развијање љубави према сопственом језику и његовој лепоти и богатству - развије критичког мишљења, оспособљавање за процњивање -унапређивање читалачке компетенције -подстицање маште, креативности, дивергентног мишљења	-препричава текст из различитих улога / перспектива -чита текст поштујући интонацију реченице/стиха - изражајно рецитије песму и чита прозни текст -изводи драмске текстове употребљава основне облике усменог и писменог изражавања -употребљава речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика -препознаје значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији -пише разгледницу, честитку, приватно писмо - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној -правилно структурира текст -учествује у - предлагању садржаја и начина рада	Говорна култура 1.CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.6. 1CJ.0.1.7. 1CJ.0.1.8 Основни ниво Писано изражавање 1CJ.1.3.1 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. Средњи ниво Писано изражавање (правопис) 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. 1CJ.2.3.4. 1CJ.2.3.5. 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.7. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.2.3.10. 1CJ.2.3.11.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА -Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова исл. -Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази. -Разгледница, честитка, писмо. -Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе. -Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл. -Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица <i>Ви</i> из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речица <i>ли</i> , предлог <i>са</i> , вишечлани бројеви). -Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације	- препричавањем (сажетим и опширним; у целини или по деловима држећи се плана), причањем, причањем у дијалошкој форми, описивањем -комбиновањем описивања са методом разговора, графичким представљањем или методом посматрања -усменим и писменим вежбањима за стицање, усавршавање и неговање језичке културе -коришћењем примера из текстова, примера који су ученицима познати -писањем -помоћу текстова -путем вежби (говорне, језичке, правописне, лексичко-семантичке) -путем писмених задатака	-испитује знања ученика из претходног разреда - организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада...) -реализује наставни процес (ствара прилике за учење, излаже садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених вештина, даје повратне информације...) -остварује педагошку и афективну комуникацију са учеником -мотивише ученике -подстиче -усмерава -прати напредовање ученика -даје повратне информације о напредовању ученика -вреднује -прати ефекте сопственог рада	-препричава -прича, -рецитије -глуми -посматра -уочава -открива -упоређује -описује -пише, -саставља логички смислене текстове (нпр. на основу задатих речи...) -изражајно чита -анализира -језички исправно и јасно исказује своје мишљење -проналази информације -повезује информације изнете у тексту -интерпретира -промишља -закључује -евалуира -примењује знања и вештине при решавању проблемских ситуација

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- навикавање на сажето и јасно усмено и писмено изражавање према захтевима програма - савладавање основе методологије израде писмених састава - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама - развијање смисла и способност за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза - подстицање на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво - истинољубивости, солидарности и других моралних вредности - подстицање на сарадњу са другима	- споји више реченица у краћу и дужу целину; препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; - варира језички израз; попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке; - разликује формални од неформалног говора (комуникације); - учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника	Напредни ниво Писано изражавање 1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.2. 1CJ.3.3.3. 1CJ.3.3.4. 1CJ.3.3.5. 1CJ.3.3.6.	- Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју. - Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту.	- усмено изражавање кроз препричавање текстова, филмова, емисија за децу - корелативна метода кроз примену техника критичког мишљења - усмено и писмено изражавање кроз описивање слика, писање приче по низу слика, причање на основу датог почетка - причањем и писањем о догађајима и доживљајима са екскурзије и Наставе у природи - посетама у јесен и пролеће парку и ливади и описивање на основу непосредног посматрања биљака и животиња	- испитује знања ученика из претходног разреда - врши избор методичких поступака - планира програмске садржаје и облике рада - усмерава ученике да посматрају од ближег ка даљем, од конкретног ка општем; - организује вежбе посматрања тематски; - организовати разне врсте говора	- пишу и преписују, -упоређују, -уочавају, -запажају, -откривају, -објашњавају, -образлажу, -схватају поруке у тексту, -препознају одељке, -учествују у разговору - доживљавају -истражују и описују - прате - изводе закључке - записују важне чињенице - допуњавају - решавају ребусе, загонетке, питалице, укрштене речи - примерене узрасту, -постављају питања

Кључни појмови: књижевност, језик, језичка култура.

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
ЈЕЗИК	Основни ниво Граматика и лексикологија 1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур) 1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне,упитне,узвичне,заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.1.1.4. препознаје антонимију 1CJ.1.1.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи, и сл.) Писано изражавање (правопис) 1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре Средњи ниво Граматика и лексикологија 1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне придеве и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго 1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне,упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију 1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава Писано изражавање (правопис) 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/ -ев/ -ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, џ; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) Напредни ниво Граматика и лексикологија 1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1CJ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/ контекста у којем су употребљени 1CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/ фигуративном значењу Писано изражавање (правопис)

	1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене
КЊИЖЕВНОСТ	Основни ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ. 1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ. 1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ. 1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ. 1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ. 1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ. 1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате Књижевност 1CJ.1.5.1. Препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту Средњи ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. Проналази део/детаљ који је приказан на илустрацији, утабели, или дијаграму) 1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену 1CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту 1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима , намерама и сл.) 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни 1CJ.2.2.10. вреднује примереност информација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације Књижевност 1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песни 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. Одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога 1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту Напредни ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. Текст, табела, графички приказ) 1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. Мишљење аутора текста vs. Мишљења учесника у догађају) 1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст 1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) 1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. Који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за познату игру потпуно и сл.) 1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. Објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста) Књижевност

	1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Говорна култура 1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. «певушења» или «скандирања» 1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља 1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), 1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање 1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју 1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став Основни ниво Писано изражавање 1CJ.1.3.1.) пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назив школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1CJ.1.3.6. издаваја наслов, углавном се држи теме 1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије) Средњи ниво Писано изражавање (правопис) 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/ -ев/ -ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1CJ.2.3.5. језички изразприлагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1CJ.2.3.8. користи фонд речи примерн узрасту; употребљава синонине (нпр, да избегне понављање) 1CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке) 1CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа,разред, одељење) 1CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира Напредни ниво Писано изражавање 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни,средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1CJ.3.3.6. издваја пасусе

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевнојезичку норму и користи језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорени и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик.

Основни ниво

Говори јасно поштујући књижевнојезичку норму.

Пажљиво и с уважавањем слуша саговорника.

Саставља говорени или писани текст једноставне структуре.

Користи оба писма, дајући предност ћирилици.

Разговорно и течно чита.

У различите сврхе чита и тумачи краће једноставније књижевне и неуметничке текстове.

Образлаже свој доживљај књижевног текста.

Проналази и вреднује основне информације у неуметничком тексту.

Разликује књижевни од народног језика.

Препознаје говор мржње као негативну појаву у друштву.

Примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовима, облицима речи и врстама реченица.

Правилно употребљава речи из свакодневне комуникације, уџбеника и лектире.

Зна ауторе књижевних дела из обавезног школског програма.

Разликује усмену од ауторске књижевности.

Уочава основне елементе тематске, композиционе и стилске структуре епског, лирског и драмског књижевног текста из обавезне школске лектире, наводећи примере.

Тумачи тематске слојеве књижевног дела и свој доживљај уметничког дела.

Средњи ниво

Усмено јасно формулише своје мишљење.

Стваралачки саставља логичан и структуриран сложенији говорени или писани текст, тумачећи основне идејне и формалне елементе дужег једноставнијег књижевног и неуметничког текста.

У различите сврхе чита, тумачи и критички промишља књижевне и неуметничке текстове.

Износи јасан став о тексту који чита.

Познаје основне етапе у развоју књижевног језика код Срба и разуме његов значај за културу и историју српског народа.

Разликује гласове, облике и врсте речи и реченица српског језика и уме да примени одређена граматичка правила у говору и писању.

Правилно употребљава фонд речи у складу са основним нивоом образовања.

Књижевна дела из обавезног школског програма локализује у основне књижевне контексте.

Тумачи кључне чиниоце структуре књижевног текста као и његове тематске, идејне, стилске, језичке и композиционе особине.

Користи основне књижевне термине у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.

Анализира издвојен проблем у књижевном делу и уме да аргументује своје мишљење и ставове на основу примарног текста.

Примењује стратегије читања примерене типичним жанровима.

Самостално одабира дела за читање из опуса књижевности за децу.

Напредни ниво

У званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из језика, књижевности и културе.

Саставља једноставнији говорени и писани аргументативни текст.

У писању рада на задату тему из језика, књижевности и културе користи препоручену литературу.

Чита и критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености.

Разликује дијалекте српског језика на основу њихових основних особина.
Уочава гласовне промене у речима.
Одређује подврсте речи и начине грађења речи.
Анализира основне моделе реченица.
Користи језик као низ могућности које му служе у изражавању.
Критички чита, тумачи и вреднује књижевна дела средње сложености из обавезног и изборног школског програма.
Самостално уочава проблеме у књижевном делу.
Користи више гледишта у тумачењу књижевног текста.
Свој суд о књижевном делу аргументовано износи стално имајући на уму примарни текст, као и друге текстове.
Анализира и пореди њихове истакнуте тематске, композиционе и стилске одлике.
Користи препоручену секундарну литературу у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.
Примењује стратегије читања које су усаглашене са читалачким задатком.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Специфична предметна компетенција: Језик

Основни ниво

Разуме шта је језик, поштује свој језик и поштује друге језике.
Разликује појмове књижевног и народног језика.
Препознаје говор мржње као негативну појаву у друштву.
Примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовима, облицима речи и реченицама.
Разуме значење речи из уџбеника, лектире и свакодневне комуникације и уме правилно да их употреби у одговарајућем облику и контексту.
Говори јасно и саговорника слуша пажљиво, уз уважавање.
Саставља једноставан говорени или писани текст о доживљају књижевног дела, као и о темама из свакодневног живота и света маште.
Користи оба писма, дајући предност ћирилици.
Влада основним жанровима писане комуникације потребним за учешће у друштвеном животу.
Примењује правописну норму у једноставним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа.

Средњи ниво

Разликује основне језичке групе у Европи и одређује место српског језика у породици словенских језика.
Познаје основне етапе у развоју књижевног језика код Срба и разуме његов значај за културу и историју српског народа.
У говору и писању примењује одређена граматичка правила у вези са гласовима, облицима и врстама речи и са реченицама српског језика.
Употребљава фонд речи у складу са основним нивоом образовања.
Примењује правописна правила у сложенијим примерима и уме да се служи речницима, приручницима и енциклопедијама.
Јасно формулише своје мишљење.
Саставља логичан и структуриран сложенији говорени или писани текст, тумачећи основне идеје и формалне елементе једноставнијег књижевног и неуметничког текста.

Напредни ниво

Разликује дијалекте српског језика на основу њихових основних особина.
Има шира знања о гласовима, врстама, подврстама и облицима речи и реченица српског језика и зна да примени та знања у говору и писању.
Има богат речник и доживљава језик као низ могућности које му служе у изражавању.
Говори о одабраним темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом, примењујући основне говорничке вештине.
Саставља једноставнији аргументативни текст.
Користи препоручену литературу у писању рада на задату тему из језика, књижевности и културе, имајући на уму читалачку публику.
Доследно примењује правописну норму из сваке правописне области предвиђене обавезним школским програмом.

Специфична предметна компетенција: Књижевност

Основни ниво

Разговорно и течно чита.

У различите сврхе чита, разуме и парафразира краћи једноставнији књижевни и неуметнички текст из обавезног школског програма.

Уме укратко да опише свој доживљај књижевног дела и издвоји тражене информације у неуметничком тексту.

Познаје ауторе књижевних дела предвиђених програмом.

Прави разлику између усмене и ауторске књижевности.

Уочава основне елементе тематске, композиционе и стилске структуре епског, лирског и драмског књижевног дела из обавезне школске лектире.

Анализира издвојен проблем у краћем једноставнијем књижевном тексту.

Своје утиске и закључке илуструје основним примерима из књижевног и неуметничког текста.

Средњи ниво

Тумачи и критички промишља дужи једноставнији књижевни и неуметнички текст из обавезног школског програма.

Истраживачки тумачи кључне чињенице структуре књижевног дела, као и његове тематске, идејне, стилске, језичке и композиционе особине.

Познаје основне књижевне термине и адекватно их примењује у тумачењу књижевних дела.

Самостално анализира издвојен проблем у књижевном тексту и уме да аргументује своје мишљење.

Познаје основне стратегије читања и уме да их примени у типичним читалачким ситуацијама.

Заузима јасан став према тексту који чита.

Самостално одабира дела за читање из опуса књижевности за децу.

Испољава читалачку радозналост (нпр. радо посећује библиотеке) и схвата значај читања за развој сопствене опште културе и знања.

Напредни ниво

Доживљајно, истраживачки и критички чита, тумачи и вреднује књижевне и неуметничке текстове средње сложености из школског програма.

Самостално уочава и анализира проблеме у таквим књижевним текстовима.

Користи вишегледишта у тумачењу књижевног дела.

Пореди истакнуте тематске, композиционе и стилске одлике анализираног књижевног дела са другим делима.

Аргументовано износи свој суд о тексту.

Користи препоручену основну и секундарну литературу у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.

Примењује стратегије читања које су усаглашене са читалачким задатком.

Има развијену читалачку културу; чита ради уметничког доживљаја књижевног дела, знања, богаћења лексичког фонда, способности аргументације и исказивања мишљења и ставова.

Уме да препоручи књижевно дело и да образложи свој избор.

Исказује љубав и поштовање за књижевност и вредности националне културе и културе других народа.

По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:

- разликује одлике романа (за децу) од драме (за децу)
- анализира и вреднује поступке, особине и понашање ликова у књижевном делу
- разликује приповедачке, дијалошке и дескриптивне делове текстова које чита
- разликује причу од начина како је она испричана
- анализира основне идеје у књижевноуметничком тексту
- разликује (кратке и дуге) стихове
- препознаје поступак (не појам) персонификације (оживотворење)
- уочава и разликује личне заменице (род и број у номинативу); основне иредне бројеве; основне начине изражавања прошлости, садашњости и будућности (презент, перфект и футур)
- у реченици препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе завреме, место и начин
- препознаје и употребљава синонимне речи, именујући их као речи истог или сличног значења
- уме да препозна значење непознате речи и устаљеног израза на основу контекста
- користи речи у основном и пренесеном значењу
- правилно пише придеве на -ов/-ев, -ин и -ски/-шки/-чки

- правилно употребљава (у говору и писању) гласове ч, ћ, џ и ђ
- правилно пише сугласник ј у интервокалној позицији
- уме да изнесе своје идеје и брани своје тврђење
- исправља свој текст (критички чита написано, усавршава текст и исправља грешке у њему)
- уме да састави кратак извештај (о спортском догађају, културном догађају)

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Час одељењског старешине	четврти	Владимир Андрић <i>“Дај ми крила један круг”</i> Дечја недеља	Одговорно учешће у демократском друштву Сарадња
Природа и друштво	четврти	„Босоноги и небо“ Бранислав Црнчевић Релеф Србије	Компетенција за учење Одговоран однос према околини
Ликовна култура	четврти	„Бела Грива“ Рене Гијо Цртај ти причу	Комуникација Естетичка компетенција
Природа и друштво	четврти	Народна прича о животињама: <i>Међед, свиња и лисица</i>	Компетенција за учење Одговоран однос према околини
Природа и друштво	четврти	Народна приповетка: <i>Ветар и сунце</i>	Компетенција за учење Одговоран однос према околини
Ликовна култура	четврти	Војислав Илић: <i>Јесен</i> /Владислав Петковић Дис: <i>Зима</i> Моја инспирација Мој пејзаж	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција
Природа и друштво	четврти	„Наджњева се момак и девојка“ народна песма Како се некад живело	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција
Природа и друштво	четврти	„Милош у Латинима“ епска народна песма Србија у прошлости	Компетенција за учење Сарадња
Природа и друштво	четврти	„Јетрвица адамско колена“ народна песма Србија у прошлости	Компетенција за учење Сарадња
Природа и друштво	четврти	„Златно јагње“ Светлана Велмар Јанковић Србија у прошлости Стефан Немања. Свети Сава и Стефан Првовенчани	Компетенција за учење Сарадња Комуникација
Природа и друштво	четврти	„Најбоље задужбине“ народна прича Стефан Немања. Свети Сава и Стефан Првовенчани	Компетенција за учење Сарадња
Ликовна култура	четврти	„Пепељуга“ народна бајка Израда костима	Комуникација Естетичка компетенција
Природа и друштво	четврти	Информативни текст Држава Србија	Компетенција за учење Комуникација

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању*. Оцењивање би требало да буде усмерено на добијање информација о обрасцима мишљења и условима под којим ученик може да примени знање стечено током наставе језичке културе у свакодневној формалној и неформалној комуникацији.

Процес праћења и вредновања једног ученика треба започети иницијалном проценом нивоа постигнућа ученика. Акценат би требало да буде на учениковим способностима – на ономе што ученик може или покушава да учини. Током процеса наставе и учења учитељ континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити довољно јасна и информативна, како би била подстицајна за даље напредовање ученика. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК**РАЗРЕД: IV****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2**

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе и учења Страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активност и ученика
Оспособљавање ученика да комуницира на основном нивоу страним језиком у усменом облику о темама из његовог непосредног окружења.	Поздрави и отпоздрави, примењујући једноставнија језичка средства; представи себе и другог; разуме једноставнија питања личне природе и одговара на њих;	1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА ПСТ.1.1.1. ПСТ.1.1.2. ПСТ.1.1.3. ПСТ.1.1.4. ПСТ.1.1.5. ПСТ.1.1.6.	Тематске области се прожимају и исте су у свачетири разреда првог циклуса основног образовања и васпитања . 1) Лични идентитет 2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.) 3) Географске особености 4) Србија – моја домовина 5) Становање – форме, навике 6) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине 7) Временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност) 8) Школа и школски живот 9) Млади – живот деце и омладине	Дискусија, вербално-текстуална, демонстративна, решавање проблема, учење путем открића, дијалошка, монолошка, илустративна, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, асоцијације, едукативни камп, коришћење Интернета, презентација и ИКТ уређаја, пројектни задатак, драмске активности, вежбе слушања, мануелне активности (израда постера, панона,...), игре пантомиме,	Организује, припрема, дефинише појмове, прати, помаже, мотивише, планира, учествује, едукује, вреднује, прати, помаже, мотивише, објашњава нове речи изразе, користи различите технике да се дође до резултата, излаже	Пажљиво слуша и усваја нова знања, дефинише нове појмове, именује, посматра, пише, комбинује, решава проблеме, илуструје и графички представља, прати упутства наставника и извршава их.
Подстицање потребе за учењем страног језика и употребе страног језика у личне сврхе и из задовољства.	поставља једноставнија питања личне природе; у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости;	РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА ПСТ.1.1.7. ПСТ.1.1.8. ПСТ.1.1.9. ПСТ.2.1.6. ПСТ.2.1.7. ПСТ.2.1.8. ПСТ.2.1.9. ПСТ.2.1.10. ПСТ.2.1.11.	10) Здравље и хигијена 11) Емоције (љубав према породици, друговима) 12) Превозна средства 13) Временске прилике 14) Уметност за децу (нарочито модерна књижевност за децу; пригодне традиционалне и модерне песме) 15) Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници) 16) Слободно време – забава, разонода, хобији 17) Искра и гастрономске навике 18) Путовања 19) Мода и облачење 20) Спорт 21) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења			
Развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика.	разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета; разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих;	ИЗРАЖАВАЊЕ ПСТ.1.1.10. ПСТ.1.1.11. ПСТ.1.1.12. ПСТ.1.1.13. ПСТ.1.1.14. ПСТ.1.1.15. ПИСАНО ПСТ.1.1.16. ПСТ.1.1.17. ПСТ.1.1.18. ПСТ.1.1.19. ПСТ.1.1.20. МЕДИЈАЦИЈА ПСТ.1.1.21. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.1.23.				
Стимулисање маште, радозналости и креативности код ученика као и истраживачког духа и отворености према комуникацији са говорницима других језика.	саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење; разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин; упуту позив на заједничку активност;					
Учењем страног језика ученик богати себе упознајући друге, стиче свест о значају свог језика и културе у контакту са другим језицима и културама.	разуме кратке и једноставније молбе и реагује на њих уз одговарајуће образложење;					
Разматрање тема из свакодневног живота које су блиске ученицима.	упуту кратке и једноставније молбе; искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; разуме једноставније исказане честитке и одговори на њих;					
Оспособљавање ученика да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама.						
Олакшавање разумевања других и различитих култура и традиција.						
Уочавање разлике и сличности између матерњег и страних језика које учи.						

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активност и ученика
Мотивисати и подстицати учанике да самостално раде на часу. Оспособљавање ученика да слушају језик и да га уче из најдоступнијих извора.(интернет, часописи, књиге) као и да уоче разлике о различитим културним срединама.	– упуту једноставније честитке; – разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника; – именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставније описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; – разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; – разуме једноставнија обавештења о положају у простору и реагује на њих; – тражи и пружи једноставнија обавештења о положају у простору; – разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; – разуме једноставније исказе којима се изражава припадање/ неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; – тражи и даје једноставнија обавештења која се односе на припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; – разуме једноставније исказе за изражавање интересовања, допадања/недопадања и реагује на њих; – изражава допадање/недопадање уз најједноставније образложење; – тражи најједноставније образложење допадања/недопадања; – разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; – размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; – опише радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства – разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на бројеве, количине и цене; учествује у предлагању садржаја и начина рада.	УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ ПСТ.2.1.12. ПСТ.2.1.13. ПСТ.2.1.14. ПСТ.2.1.15. ПСТ.2.1.16. ПСТ.2.1.17. ПСТ.2.1.18. ПСТ.2.1.19. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ПСТ.2.1.20. ПСТ.2.1.21. ПСТ.2.1.22. ПСТ.2.1.23. МЕДИЈАЦИЈА ПСТ.2.1.24. ПСТ.2.1.25. ПСТ.2.1.26. ПСТ.2.1.27. 2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА ПСТ.1.2.1. ПСТ.1.2.2. ПСТ.1.2.3. ПСТ.1.2.4. ПСТ.2.2.1. ПСТ.2.2.2. ПСТ.2.2.3. ПСТ.2.2.4. ПСТ.3.2.1. ПСТ.3.2.2. ПСТ.3.2.3. ПСТ.3.2.4. 3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА ПСТ.1.3.1. ПСТ.1.3.2. ПСТ.1.3.3. ПСТ.1.3.4. ПСТ.1.3.5. ПСТ.2.3.1. ПСТ.2.3.2. ПСТ.2.3.3. ПСТ.2.3.4.. ПСТ.2.3.5.. ПСТ.2.3.6.. ПСТ.2.3.7. ПСТ.2.3.8. ПСТ.3.3.1. ПСТ.3.3.2. ПСТ.3.3.3. ПСТ.3.3.4. ПСТ.3.3.5. ПСТ.3.3.6.. ПСТ.3.3.7.	Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда првог циклуса основног образовања и васпитања . 1) Лични идентитет 2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.) 3) Географске особености 4) Србија – моја домовина 5) Становање – форме, навике 6) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине 7) Временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност) 8) Школа и школски живот 9) Млади – живот деце и омладине 10) Здравље и хигијена 11) Емоције (љубав према породици, друговима) 12) Превозна средства 13) Временске прилике 14) Уметност за децу (нарочито модерна књижевност за децу; пригодне традиционалне и модерне песме) 15) Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници) 16) Слободно време – забава, разонода, хобији 17) Исхрана и гастрономске навике 18) Путовања 19) Мода и облачење 20) Спорт 21) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења	Дискусија, вербално-текстуална, демонстративна, решавање проблема, учење путем открића, дијалогска, монолошка, илустративна, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, асоцијације, едукативни камп, коришћење Интернета, презентација и ИКТ уређаја, пројектни задатак, драмске активности, вежбе слушања, мануелне активности (израда постера, панона,...), игре пантомиме,	Организује, припрема, дефинише појмове, прати, помаже, мотивише, планира, учествује, едукује, вреднује, прати, помаже, мотивише, објашњава нове речи и изразе, користи различите технике да се дође до резултата, излаже	Пажљиво слуша и усваја нова знања, дефинише нове појмове, именује, посматра, пише, комбинује, решава проблеме, илуструје и графички представља, прати упутства наставника и извршава их.

Кључни појмови садржаја: комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултурност

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. Одговорно учешће у демократском друштву (сама концепција наставе страног језика усмерава ученика на компарацију друштвених појава и интеркултурни дијалог)
2. Естетска компетенција (заступљена је у неговању читања књижевних текстова на страном језику)
3. Комуникација (основни циљ наставе страних језика)
4. Одговоран однос према околини (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)
5. Одговоран однос према здрављу (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)
6. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (програм предвиђа теме и активности које подразумевају планирање и договарање попоут одређених ситуација у свакодневном животу, као што су рођенданске прославе, прослава дана школе, излети и др.)
7. Рад с подацима и информацијама (увођењем различитих стратегија читања и слушања ученици се упућују на идентификовање одређених садржаја, селекцији и техникама које их оспособљавају да разликују важно од неважног, тачно од нетачног)
8. Решавање проблема (настава и технике рада су конципиране на тај начин, таск-басед)
9. Сарадња (свака врста комуникације подразумева сарадњу и поштовање правила дијалога, а и подстицање пројектне наставе, или групног рада и рада у пару указује на неопходну способност сарадње са другима)
10. Дигитална компетенција (укључена је у многим сегментима наставе од примене медија дигиталних и штампаних до примене различите технологије у реализацији и остваривању циљева наставе страних језика – извор за остваривање исхода у вези са слушањем и читањем, говором и писањем – смс, блог, имејл, ТВ емисије, радио, филм, музика, интернет ...)

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- разуме и правилно реагује на наставников говор
- разуме општу тему кратких текстова уживо или са аудио-записа
- читајући наглас повезује низ речи у оквиру кратких исказа и реченица
- читајући наглас и у себи разуме основно значење кратких текстова напознате теме
- у монолошкој форми говори о себи и свом непосредном окружењу користећи најједноставније устаљене речи, изразе и структуре, усклађујући интонацију и ритам с комуникативном намером
- пише једноставне поруке, белешке, честитке и лична писма о свакодневним активностима, породичном и школском окружењу
- размењује веома кратке исказе саговорницима у вези са познатим темама
- препознаје и разликује основне фонолошке и морфосинтаксичке категорије

ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА ЗА КРАЈ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК

Први страни језик

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору.

ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење.

ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства.

ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате / блиске теме.

ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим / блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговетно.

ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.)

ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе.

ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.)

ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе.

ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства.

ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника.

ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства.

ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама.

ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама.

ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима.

ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита.

ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...)

ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.

ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).

ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.

ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава.

ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).

ПСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.

ПСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура.

ПСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.

ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА **РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА**

ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2–3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања.

ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговорно и умереним темпом.

ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања.

ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговорно.

ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама.

ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2–3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћена визуелним елементима.

ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама.

ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима.

ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике.

ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме.

ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину

ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства.

ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2–3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање.

ПСТ.2.1.16. Искузује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење.

ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама.

ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве.

ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима.

ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања.

ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу.

ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.2.1.24. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе.

ПСТ.2.1.25. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа.

ПСТ.2.1.26. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.

ПСТ.2.1.27. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације коју су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену).

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина).

ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила.

ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције.

ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).

ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

ПСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања које је непримерено/неприкладно у контексту циљних култура.

ПСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама.

ПСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински.

ПСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик.

ПСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.

ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.3.1.1. Разуме дуге низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања.

ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку.

ПСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама.

ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фраза и израза сложенијих разговетних текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и може да издвоји већину релевантних информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама.

ПСТ.3.1.7. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.)

ПСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и главне информације различитих врста текстова са интернета или других писаних медија који су у складу са узрастом и интересовањима ученика.

ПСТ.3.1.9. Разуме главне идеје, поруке и специфичне информације адаптираних верзија белетристике за младе.

ПСТ.3.1.10. На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција.

ПСТ.3.1.11. Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења.

ПСТ.3.1.12. Разуме општи смисао и већину фраза и израза у текстовима из савремене музике.

ПСТ.3.1.13. Разуме смисао једноставних рекламних порука.

ПСТ.3.1.14. Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницама.

ПСТ.3.1.15. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикана, информатора и сл.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност.

ПСТ.3.1.17. Учествује у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање.

ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљења.

ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима.

ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу.

ПСТ.3.1.21. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл.

ПСТ.3.1.22. Резимира текст који слуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.3.1.23. Пише обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме.

ПСТ.3.1.24. Пише краће текстове од неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота).

ПСТ.3.1.25. Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложене језичке структуре и адекватну лексику.

ПСТ.3.1.26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме.

ПСТ.3.1.27. Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују.

ПСТ.3.1.28. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.3.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима.

ПСТ.3.1.30. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и интересовањима.

ПСТ.3.1.31. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама.

ПСТ.3.1.32. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акцентаско-интонацијских правила или уз мање неправилности које не угрожавају разумевање поруке коју жели да саопшти.

ПСТ.3.2.2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује фреквентна правописна правила.

ПСТ.3.2.3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

ПСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.

ПСТ.3.3.2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања).

ПСТ.3.3.3. Разуме и избегава основне облике непримереног/ неприкладног понашања у контексту циљних култура.

ПСТ.3.3.4. Препознаје да постоји пристрасност у тумачењу културних појава и негује критичко мишљење у њиховом посматрању и разумевању.

ПСТ.3.3.5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик.

ПСТ.3.3.6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас.

ПСТ.3.3.7. Познаје најтипичније представнике појединих екосистема света где се користи страни језик и доводи их у везу са одликама екосистема.

ПСТ.3.3.8. Препознаје повезаност најважнијих појава из историје циљних култура и опште историје.

ПСТ.3.3.9. Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.

Корелација наставних садржаја Енглеског језика са другим наставним предметима

Корелација наставних садржаја Енглеског језика са другим наставним предметима			
Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Природа и друштво Народна традиција Верска настава	Четврти	Други и ја Сналажење у времену Географске особености Породични празници	Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Естетска компетенција
Грађанско васпитање Верска настава	Четврти	Ја и други у различитим групама Школа као заједница Обичаји и традиција	Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према околини Комуникација
Математика	Четврти	Мерење времена, Основне рачунске операције, Бројеви до 100.	Решавање проблема
Ликовна култура	Четврти	Облици Споразумевање	Естетска компетенција Одговоран однос према околини
Физичко васпитање	Четврти	Плес и ритмика Вежбе за боље здравље Здравље и хигијена	Одговоран однос према здрављу Комуникација

Начин праћења остварености програма: На почетку процеса учења, односно на почетку школске године, неопходно је спровести дијагностичко вредновање компетенција ученика. Ово је изузетно важан задатак наставника, будући да постоје велике разлике у владању српским језиком ученика једног одељења. Дијагностичко оцењивање се може реализовати помоћу **иницијалног тестирања** које служи да се установе вештине, способности, интересовања, искуства, нивои постигнућа или потешкоће појединачног ученика или читавог одељења. Иницијално тестирање осмишљава наставник на основу исхода и садржаја програма из претходних разреда. На основу тога, могуће је ефикасно планирати и организовати процес учења и индивидуализовати приступ учењу.

Поред стандардног, сумативног вредновања које још увек доминира у нашем систему образовања (процењује знање ученика на крају једне програмске целине и спроводи се стандардизованим мерним инструментима – писменим и усменим проверама знања, есејима, тестовима, што за последицу има кампањско учење оријентисано на оцену), савремени приступ настави претпоставља формативно вредновање – процену знања током савладавања наставног програма и стицања одговарајуће компетенције. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су добро савладане, а које не (нпр. ученик задовољавајуће разуме прочитани текст, али слабо разуме говорени текст; задовољавајуће пише у складу с правилима, али у говору не поштује правила конгруенције итд.), као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио за остваривање циља. **Формативно мерење** подразумева прикупљање података о ученичким постигнућима, а најчешће технике су: реализација практичних задатака, посматрање и бележење ученикових активности током наставе, непосредна комуникација између ученика и наставника, регистар за сваког ученика (мапа напредовања) итд. **Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и сумативно – бројчаном оценом.** Оваква оцена има смисла ако су у њој садржана сва постигнућа ученика, редовно праћена и објективно и професионално бележена.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасно и ефективно, требало би унапредити.

При вредновању ученичких постигнућа наставник се руководи исходима дефинисаним за сваки разред водећи рачуна о индивидуалном напредовању ученика у складу са њиховим могућностима и способностима. При оцењивању, пажња треба да буде усмерена на ниво развоја репродуктивних способности ученика, обим проширивања лексичког фонда, ниво смањивања различитих типова грешака.

Треба имати у виду ниво познавања језика: ученици хомогене средине спорадично остварују директан контакт с говорницима којима је српски матерњи језик, са српским језиком се срећу само на часовима српског као нематерњег језика. Резултат је да ученици српски језик користе на елементарном нивоу. Језичке моделе усвајају спорије, граматичке категорије користе уз много грешака, имају проблема при слушању, односно разумевању српског језика чак и онда када су им све речи говорног текста познате.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Математика

РАЗРЕД: Четврти

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ: Циљ наставе математике јесте да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесеразвијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развиту личности ученика.

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- читање, записивање и упоређивање природних бројева и приказивање на бројевној правој; - одређивање месне вредности цифре; - вршење четири основне рачунске операције у скупу N_0; - састављање израза, израчунавања вредности бројевног израза и примена својства рачунских операција; - решавање једначине и неједначине и проверавање тачности решења; - решавање проблемских задатака, једначине или неједначине;	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - уме да прочита, запише и упореди бројеве и прикаже их на бројевној правој. - уме да одреди месну вредност цифре - уме да изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0 - уме да састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција - уме да реши једначине и неједначине и провери тачност решења - уме да реши проблемски задатак, једначину или неједначину	Основни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.2. 1MA.1.1.3. 1MA.1.1.4 1MA.1.1.5. Разломци 1MA.1.3.1. 1MA.1.3.2. Средњи ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA2.1.3. 1MA2.1.4. 1MA2.1.5. Разломци 1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2.	БРОЈЕВИ -Скуп природних бројева сачуван. -Декадни систем записивања бројева. -Месна вредност цифара. -Својства скупа природних бројева. -Сабирање и одузимање (писмени поступак). -Множење и дељење (писмени поступак). -Својства рачунских операција изражена формула. -Изрази са више операција бројевни изрази и изрази са променљивом	Упознавање својстава операција, операције са бројевима, усмено и писмено рачунање, вежбање, формирање математичког језика, таблични начини изражавања, састављање израза -кооперативним учењем кроз примену техника критичког мишљења, кроз повезаност са одређеним животним ситуацијама - применом дидактичког материјала при одређивању непознатог броја - диференцирани решавањем једноставних и сложених текстуалних задатака	саопштава наставне садржаје организује и усмерава процес учења процењује и оцењује ниво и квалитет усвојености знања преноси теоријска и практична знања упознаје ученике са методама и техникама учења	- слушају - групишу - класификују - играју - рачунају - сарађују - повезују - решавају проблеме - закључују - именују - пишу и читају бројеве - упоређују - сабирају и одузимају - множе и деле - решавају проблеме - процењују - вреднују и самовреднују - проверавају претпоставке,

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- проценивање вредност израза са једном рачунском операцијом; одређивање вишеструке декадне јединице најближе датом броју; - читање и записивање разломка облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); - упоређивање разломака облика једнаким бројоцима или имениоцима; - сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима; - записивање резултата мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; - сабирање и одузимање децималних бројева са највише две децимале; - читање, коришћење и представљање података у табелама или графичким дијаграмима; - формирање низа на основу упутства; - решавање задатка применом различитих начина представљања проблема;	- уме да процени вредност израза са једном рачунском операцијом - уме да прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); - уме да сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима - уме да запише резултат мерења дужине са највише две децимале - Уме да сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале - уме да чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима - уме да формира низ на основу упустава - уме да реши задатак применом различитих начина	Напредни ниво Природни бројеви и операције са њима 1МА.3.1.1. 1МА.3.1.2. 1МА.3.1.3. 1МА.3.1.4. 1МА.3.1.5. Разломци 1МА.3.3.1. 1МА.3.3.2.	-Једначине и неједначине у скупу N_0. -Разломци облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$). -Упоредивање разломака са једнаким бројоцима. -Једнакост разломака. -Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима. - Децимални запис броја садве децимале. -Сабирање и одузимање децималних бројева. - Формулисањем својстава и применом у одређивању вредности израза и начину рачунања, -Текстуалним задацима везаним за разне животне ситуације	- организовањем такмичења - усменим и писменим испитивањем, тестирањем, изградом домаћих задатака, решавањем наставних листића - припремним вежбањима на одабраним примерима -формулисањем својстава и применом у одређивању вредности израза и начину рачунања, -текстуалним задацима везаним за разне животне ситуације - Коришћење геометријских фигура у процесу формирања појма површине и обратно, -Рад на развијању просторних представа код ученика	- развија интересовања за математику и изазива интелектуалну радозналост; - поставља проблем предученика; - открива извесне облике мишљења; - поступно и систематично презентује садржаје (одлакшег ка тежем, од познатог ка непознатом, од простог ка сложеном); прави дидактичке и математичке игре; уноси елементе такмичења	- примењују стечена знања, - уопштавају, - анализирају, -решавају једначине и неједначине, -усвајају и правилно примењују свако својство у рачунским операцијама, -одређују -саопштавају посматрају -процењују -мере -цртају -упоређују -класификују -разликују -решавају проблеме -примењују -издвајају -рачунају -закључују -сарађују -саопштавају -пресавијају -групишу

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- именовање елемената и описивање особина квадрата и коцке; - цртање мреже и прављење моделе квадрата и коцке; - препознавање сликовне представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: --уме да именује елементе и опише особине квадрата и коцке -уме да нацрта квадрат и коцку на квадратној мрежи -уме да направи моделе квадрата и коцке -уме да препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна	Основни ниво Геометрија 1MA.1.2.1. 1MA.1.2.2 1MA.1.2.3. 1MA.1.2.4. Средњи ниво Геометрија 1MA.2.2.1. 1MA.2.2.2. 1MA.2.2.3. 1MA.2.2.4. 1MA.2.2.5. 1MA.2.2.6. Напредни ниво Геометрија 1MA.3.2.1. 1MA.3.2.2. 1MA.3.2.3. 1MA.3.2.4. 1MA.3.2.5.	ГЕОМЕТРИЈА Квадар и коцка.	-коришћењем очигледних средстава имерењем предмета из околине (у учионици, школском дворишту, код куће,излету, Настави у природитд.). -вежбањем да процењују одока (нпр.раздаљину између два предмета), па да по завршеном таквом мерењу утврђују израчуна-вањем коликусу грешку учинили -коришћењем календара,модела часовника и метра - истраживачким задацима у пари и групи - писменим испитивањем тестирањем, израдом домаћих задатака	развија интересовања за математику и изазива интелектуалну радозналост; поставља проблем пред ученика; открива извесне облике мишљења; поступно и систематично презентује садржаје (од лакшег ка тежем, од познатог ка непознатом, од простог ка сложеном); прави дидактичке и математичке игре; уноси елементе такмичења	-мере -упоређују -цртају -именују -записују -претварају и рачунају -посматрају -праве моделе -саопштавају -закључују -сарађују

Циљеви	Исходи учења	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-читање, упоређивање и претварање јединица за мерење површине и запремине - израчунавање површине квадрата и правоугаоника; - израчунавање запремине квадра и коцке ; -решавање проблемских задатака у контексту мерења.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: -уме да прочита,упоређи и претвори јединице за мерење површине и запремине . -уме да израчуна запремину квадра и коцке. -решава проблемске задатке у контексту мерења. -	Основни ниво Мерење и мере 1MA.1.4.1. 1MA.1.4.2. 1MA. 1.4.3 1MA. 1.4.4. Средњи ниво Мерење и мере 1MA.2.4.1 1MA.2.4.2. 1MA.2.4.3. 1MA.2.4.4. 1MA.2.4.5. Напредни ниво Мерење и мере 1MA.3.4.1. 1MA.3.4.2. 1MA.3.4.3.	.МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3). Запремина квадра и коцке.	-коришћењем очигледних средстава и мерењем предмета из околине (у учионици, школском дворишту, код куће,излету, Настави у природи итд.). -вежбањем да процењују одока (нпр. раздаљину између два предмета), па да по завршеном таквом мерењу утврђују израчуна-вањем колику су грешку учинили -коришћењем календара,модела часовника и метра - истраживачким задацима у пари и групи - писменим испитивањем тестирањем, израдом домаћих задатака	развија интересовања за математику и изазива интелектуалну радозналост; поставља проблем пред ученика; открива извесне облике мишљења; поступно и систематично презентује садржаје (од лакшег ка тежем, од познатог ка непознатом, од простог ка сложеном); прави дидактичке и математичке игре; уноси елементе такмичења	-мере -упоређују -цртају -именују -записују -претварају и рачунају -посматрају -праве моделе -саопштавају -закључују -сарађују

Кључни појмови садржаја: природни бројеви, декадни систем, својства операција, израз, једначине и неједначине, разломци, де- цимални запис броја, коцка, квадрат, површина и запремина.

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искизи описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	Основни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој 1MA.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1MA.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде Разломци 1MA.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ ($n < 10$) и препозна његов графички приказ 1MA.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине Средњи ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем 1MA.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1MA.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1MA.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције 1MA.2.1.5. уме да решава једначине Разломци 1MA.2.3.1. уме да препозна разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10, a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова 1MA.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $\frac{1}{n}$ ($n < 10$) Напредни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1MA.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом Разломци 1MA.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10, a < b$) 1MA.3.3.2. зна да израчуна део $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10, a < b$) неке целине и користи то у задацима
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Основни ниво Мерење и мере 1MA.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1MA.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml)

	1MA. 1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg,t) 1MA. 1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме Средњи ниво Мерење и мере 1MA.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1MA.2.4.2.зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1MA.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање 1MA.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање 1MA.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставнијих задатака и уме графички да представи дате податке Напредни ниво Мерење и мере 1MA.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година,век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1MA.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности 1MA.3.4.3. претвара јединице за мерење масе
ПОВРШИНА	Основни ниво Геометрија 1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг,троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа, и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1MA.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица Средњи ниво Геометрија 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1MA.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама Напредни ниво Геометрија 1MA.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање 1MA.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадра када су подаци дати у истим мерним јединицама

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту.

Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.

Основни ниво

Решава проблеме и доноси одлуке у једноставним ситуацијама када је захтев јасно формулисан и сви релевантни подаци непосредно дати.

Користећи основне елементе математичког језика, једноставне математичке поступке и информационо-комуникационе технологије саопштава решење проблема или донету одлуку.

Средњи ниво

Решава проблеме и доноси одлуке у познатом контексту, при томе прикупља, селекује податке и примењује одговарајуће математичке поступке.

Образлаже решење проблема или донету одлуку.

Тумачи природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине.

Напредни ниво

Решава проблеме, доноси одлуке и процењује могућности у реалним ситуацијама при чему бира и вреднује пут и начине решавања.

Критички анализира природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине.

Аргументује своје ставове и дискутује користећи математички језик.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Специфичне предметне компетенције су: математичко знање и резонување, примена математичких знања и вештина на решавање проблема и математичка комуникација.

Основни ниво

Примењује једноставне математичке поступке када су сви подаци непосредно дати.

Примењује основна математичка знања на решавање једноставних ситуација из свакодневног живота.

Решава проблеме у једноставном контексту који се свде на једноставан рачун, решавање једначина, мерење, цртање и рад са подацима.

Разуме основе писане и усмене математичке комуникације.

Средњи ниво

Примењује математичке концепте, процесе и вештине у различитим ситуацијама.

Бира оптималне начине решавања проблема користећи нумеричке, алгебарске и геометријске методе.

Анализира податке користећи основне статистичке методе.

Уме да користи одговарајуће средство ИКТ-а за организацију и обраду података.

Разуме захтеве сложенијих математичких задатака и решава их.

Одговарајућим математичким појмовима и симболима саопштава своје ставове.

Напредни ниво

Бира математичке поступке за решавање проблема и доноси закључке.

Истражује различите начине решавања проблема.

Уме да примени математичка знања у анализи сложених природних и друштвених појава.

Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин.

Разуме и користи формални математички језик.

Уме да критички дискутује о добијеним резултатима и анализира их.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Ликовна култура	четврти	Упоредивање површи -Површина – простор – Необична површина на цртежима	-Компетенција за учење -Естетичка компетенција
Ликовна култура	четврти	Квадар и коцка -Асамблаж – Нови облици од старих предмета	--Естетичка компетенција - Компетенција за учење
Музичка култура	четврти	Разломци -Трајање ноте двочетвртински, трочетвртински и четворочетвртински такт	-Компетенција за учење -Сарадња
Физичко васпитање	четврти	Површина -Гимнастика	-Компетенција за учење -Сарадња
Природа и друштво	четврти	Мерење и мере - Истражујемо природне појаве	-Компетенција за учење -Комуникација
Ликовна култура	четврти	Скуп природних бројева Линија, површина, волумен	-Компетенција за учење --Естетичка компетенција

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА

Оцењивање се врши континуирано. На почетку првог и другог полугодишта процењују се предзнања и потенцијалне способности ученика. На основу добијених резултата обезбеђују се услови за дељи рад и учење. Тај процес треба започети иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази. Прикупљање информација из различитих извора (свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови) помаже наставнику да сагледа постигнућа (развој и напредовање) ученика и степен остварености исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у учењу.

-У току школске године вреднују се усмени одговори, писмене вежбе, писмене провере, задаци са више нивоа, геометријских облика, блиц вежбе, тестови.

-Предвиђена су и четири школска писмена задатка из математике у току школске године, по два у сваком полугодишту.

У току школске године врши се формативно оцењивање, праћењем и бележењем запажања и сумативно најмање четири пута у току полугодишта. Ученици са сметњама у развоју оцењују се у складу са прилагођеним циљевима и исходима.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Природа и друштво

РАЗРЕД: Четврти

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ: Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-Развијање осећаја припадности, упознавање природног кретања и основних структура становништва Србије -уочавање узајамних права и обавеза државе и грађана, -оспособљавање ученика за интеграцију у светску културну баштину, уз очување и неговање националног идентитета	-одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; -одреди положај и именује природне и друштвене објектене географској карти Србије; -повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; -уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; -представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; -у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;	Основни ниво Држава Србија ИПД.1.6.1. ИПД.1.6.2. ИПД.1.6.3. Друштво ИПД.1.5.1. ИПД.1.5.2. Средњи ниво Држава Србија ИПД.2.6.1. ИПД.2.6.2. ИПД.2.6.3. Друштво ИПД.2.5.1. ИПД.2.5.2. Напредни ниво Друштво ИПД.3.5.1. ИПД.3.5.2. Основни ниво Екологија ИПД.1.2.1. ИПД.1.2.2. ИПД.1.2.3. Средњи ниво ИПД.2.2.1. ИПД.2.2.2. ИПД.2.2.3. ИПД.2.2.4.	МОЈА ОТАЏБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА Природне и друштвене одлике Србије Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута. Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита. Национални паркови Србије. Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност). Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима). Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).	Активно учење, амбијентално учење, смислено вербално рецептивно учење, проблемски, дивергентно, критички, кооперативно (интерактивно), кроз игру, практиковањем одређених радњи, експериментална метода, демонстрација	Посматра, описује, процењује, групише, прати, бележи, практикује , експериментира, истражује, сакупља, ствара, игра се, практично примењује знања, мобилише своја постојећа знања и искуства	Организује, припрема, прати, помаже, мотивише, планира, вреднује, поставља и одговара на питања, подстиче радозналост и тежњу за истраживањем, објашњава, демонстрира, врши корелацију, проблемски излаже садржај, повезује нова знања са ваншколским искуством детета

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученике бити у стању да:	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособљавање ученика да знају по чему је човек посебан у односу на друга жива бића, гдесе налази управљачки центар њиховог тела, по чему могу препознати да су у пубертету, како да се заштите у стварном и виртуелном свету. Оспособљавање ученика за истраживање и уочавање узрочно-последичних веза, представљање тока и резултата истраживања, проналажење и одабир потребних информација из различитих извора, повезивање резултата са уложеним трудом, сарађивање са другима у групи на заједничким активностима.	-повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; -планира своје дневне активности и време provedено уз ИКТ уређаје; -затражи помоћ уколико се суочи са непримерним садржајима у дигиталном окружењу; -идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем; -испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; -наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; -наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; -наведе примере превенције и заштите од пожара;	Основни ниво Материјали 1ПД.1.3.1. 1ПД.1.3.2. 1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.1.3.6 Средњи ниво Материјали 1ПД.2.3.1. 1ПД.2.3.2. 1ПД.2.3.3. 1ПД.2.3.4. 1ПД.2.3.5. 1ПД.2.3.6. Напредни ниво Материјали 1ПД.3.3.1 1ПД.2.4.1 1ПД.3.3.2.	Човек – природно и друштвено биће Човек – природно, друштвено и свесно биће. Физичке промене у пубертету. Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји. Материјали Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух). Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање). Населектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству. Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају). Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања. Опасност и заштита од пожара.	Активно учење, амбијентално учење, смислено вербално рецептивно учење, проблемски, дивергентно, критички, кооперативно (интерактивно), кроз игру, практиковањем одређених радњи, експериментална метода, демонстрација	Посматра, описује, процењује, групише, прати, бележи, практикује, експериментише, истражује, сакупља, ствара, игра се, практично примењује знања, мобилише своја постојећа знања и искуства	Организује, припрема, прати, помаже, мотивише, планира, вреднује, поставља и одговара на питања, подстиче радозналост и тежњу за истраживањем, објашњава, демонстрира, врши корелацију, проблемски излаже садржај, повезује новазнања са ваншколским искуством детета

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Стандарди	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
Оспособљавање ученика за сналажење у времену и простору, да проналазе информације из различитих историјских извора, сагледају начин живота у средњем веку на територији Србије, упознају се са значајним догађајима из националне прошлости.	-прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; -опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; -представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); -пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); -повеже резултате радса уложеним трудом; -сарађује са другима у групи на заједничким активностима; -учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.	Основни ниво Држава Србија и њена прошлост 1ПД.1.6.4. 1ПД.1.6.5. 1ПД.1.6.6. Средњи ниво 1ПД.2.6.4. 1ПД.2.6.5. 1ПД.2.6.6. 1ПД.2.6.7. Напредни ниво 1ПД.3.6.1.	Прошлост Србије Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора). Настанак развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак –узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота). Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).	Активно учење, амбијентално учење, смислено вербално рецептивно учење, проблемски, дивергентно, критички, кооперативно (интерактивно), кроз игру, практиковањем одређених радњи, експериментална метода, демонстрација	Посматра, описује, процењује, групише, прати, бележи, практикује, експериментише, истражује, сакупља, ствара, игра се, практично примењује знања, мобилише своја постојећа знања и искуства	Организује, припрема, прати, помаже, мотивише, планира, вреднује, поставља и одговара на питања, подстиче радозналост и тежњу за истраживањем, објашњава, демонстрира, врши корелацију, проблемски излаже садржај, повезује новазнања са ваншколским искуством детета

Кључни појмови садржаја: отаџбина, оријентација у времену и простору, интеркултуралност, природни ресурси.

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
МОЈА ДОМОВИНА ДЕО СВЕТА	Основни ниво Држава Србија 1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво Друштво 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу Средњи ниво Држава Србија 1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора- рељефа, вода, климе- и делатности људи Друштво 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама Напредни ниво Друштво 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују
ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ	Основни ниво Материјали 1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке 1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха Материјали 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала 1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали Напредни ниво Материјали 1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на1ПД.2.4.1. појаве у природи 1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу
РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА	Основни ниво Екологија 1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе

И ПОТРОШЊА	1ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе Средњи ниво 1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе 1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити
ОСВРТ УНАЗАД- ПРОШЛОСТ	Основни ниво Држава Србија и њена прошлост 1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости 1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их Средњи ниво 1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности 1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад 1ПД.2.6.6. познаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода 1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч Напредни ниво 1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Општа компетенција је да ученик упознаје себе, своје природно и друштвено окружење и развија способности за одговоран живот у њему.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:

- учествује у промовисању бриге и заштите типичних, ретких и угрожених биљака и животиња
- практикује и учествује у промовисању здравих животних навика
- примењује основне принципе рационалне потрошње (штеди струју и даје предност употреби локалних, рециклираних и производа који могу да се рециклирају)
- у дискусији даје предност коришћењу обновљивих природних ресурса
- раздвоји састојке меша бирајући поступак у односу на њихов састав
- покаже на географској карти Србије: територију, границе, главни град и већанасеља, најзначајније низије, узвишења и овершинске воде
- учествује у активностима које доприносе неговању културног наслеђавластитог и других народа
- учествује уз подршку одраслих у друштвено-корисним акцијама
- изражава поштовање симбола државе Србије
- проналази примере условљености људских делатности од природно-географских фактора
- приказује на ленти времена и уочава на историјској карти (дис)континуитет у развоју државе Србије
- проналази примере сличности и разлика у начину живота у прошлости и садашњости користећи различите изворе информација.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Час одељењског старешине	Четврти	Како се понашамо у одељењу - Кућни ред школе – корекција одељењских правила	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Сарадња
Час одељењског старешине	Четврти	Дечја права. Тимски рад и моје учешће у тимском раду - Дечја недеља	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Сарадња
Ликовна култура	Четврти	Царство биљака - Сликање – темпера „У шуми“	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Музичка култура	Четврти	Царство животиња - Камиј Сен- Санс „Карневал животиња“	Компетенција за учење
Српски језик	Четврти	Држава Србија - Информативни текст	Компетенција за учење Комуникација
Музичка култура	Четврти	Држава Србија - Србија, моја домовина	Компетенција за учење Сарадња
Ликовна култура	Четврти	Рељеф Србије - Моја инспирација -Мој пејзаж	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Ликовна култура	Четврти	Рељеф Србије - Необичне површине на цртежима Моја историја природе	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Српски језик	Четврти	Како се некад живело -„Наджњева се момак и девојка“ народна песма	Компетенција за учење
Народна традиција	Четврти	Како се некад живело - Гусле моје	Компетенција за учење
Српски језик	Четврти	Србија у прошлости -„Стари Вујадин“ епска народна песма -„Јетрвица адамско колена“ народна песма	Компетенција за учење
Српски језик	Четврти	Стефан Немања, Свети Сава и Стефан Првовенчани -„Златно јагње“, „Стефаново дрво“, Светлана Велмар Јанковић -„Најбоље задужбине“ народна прича	Компетенција за учење

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА

Оцењивање се врши континуирано. На почетку првог и другог полугодишта процењују се предзнања и потенцијалне способности ученика. На основу добијених резултата обезбеђују се услови за даљи рад и учење.

У току школске године вреднују се усмени одговори, писмене вежбе, белешке наставника, тестови.

У току школске године врши се формативно оцењивање, праћењем и бележењем запажања и сумативно најмање 4 пута у току полугодишта.

Ученици са сметњама у развоју оцењују се у складу са прилагођеним циљевима и исходима.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА**РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2**

ЦИЉ: Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Разликовање иповезивање дводимензионални хи тродимензионални хоблика -стварање искустава и критеријума премазахтевима програма,ликовни хуметности и ликовних појава у животу -препознавање ликовних техника -усклађивање ликовног рада са другим медијима - Оспособљавање ученика да се успешно служе средствима и техникама ликовног изражавања. -стварање искустава и критеријума премазахтевима програма,ликовних	– поштује инструкцијеза припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребуу стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информацијекао подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају	КОМПОЗИЦИЈА -Елементи композиције- облик, боја, линија, текстура, светлина (валер) -Положај елемената у композицији- хоризонтални,вертикални, дијагонални. -Материјали и технике- графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали. СПОРАЗУМЕВАЊЕ -Хералдика- застава, грб, печат -Пиктограми. -Споразумевање сликом НАСЛЕЂЕ -Споменици природе и споменици културе у Србији. -Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји.	-ликовно изражавање ученика кроз различите технике -примереност захтева узрастним могућностима - користити темпере као сликарски материјал -Користити акварел технику коју карактерише лазурни начин сликања, што значи да се више користи вода са благим тонирањем боје, а слика делује свеже без црне и беле боје -учешће на ликовној изложби поводом Светог Саве, дана школе -посета Рисовачкиј пећини, етно кући, сеоском домаћинству... -дијалогска -монолошка -демонстративна -практичан рад -текстуална -експериментална -посматрање -дебата -посета позоршних представа,музеја, галерија,културних	-Планира -припрема -руководи -усмерава -објашњава, демонстрира и практично показује ликовне технике и прати њихово извођење од стране ученика, -подстиче самосталност и креативност, -даје упутства, врши корекције, прихвата идеје ученика, -ствара пријатну климу за рад -вреднује	-посматра -разговора -описује -сарађује -истражује -слика -црта -обликује -повезује -израђује -слика -црта -обликује -повезује -израђује -сарађује -истражује -трансформише - експериментише -анализира

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
уметности и ликовних појава уживоту -препознавање ликовних техника	одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити	-Познати уметници и најзначајнија дела. СЦЕНА -Сценографија за позориште, филм и телевизију. - Елементи сценографије.	манифестација --посета и учешће на позоришној представи у оквиру Светосавске свите - рад по перцепцији посматрајући пре свега природне облике и боје. - рад по перцепцији, посматрајући пре свега природне облике и боје. - разговор о карактеристикама појединих амбијената. Амбијент учионице, амбијент кухиње, амбијент улице, амбијент аутобуске станице, игралишта... - заједно са ученицима извући посебне детаље о неком препознатљивом амбијенту.	-Планира -припрема -руководи -усмерава -објашњава, демонстрира и практично показује ликовне технике и прати њихово извођење од стране ученика, -подстиче самосталност и креативност, -даје упутства, врши корекције, прихвата идеје ученика, -ствара пријатну климу за рад -вреднује	-посматра -разговора -описује -сарађује -истражује -слика -црта -обликује -повезује -израђује -слика -црта -обликује -повезује -израђује -сарађује -истражује -трансформише - експериментише -анализира

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик развија креативан, радознао и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи. Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) али уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и удаљем стручном усавршавању и професионалном развоју.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:

- користи материјале и прибор на безбедан начин
- реализује идеје различитим материјалима и техникама – акварел, темпера, гваш, фротаж и асамблаж
- примењује поступке – преплитање, везивање (машне), лепљење (течним лепком), паковање
- реализује замисли користећи изражајна својства меких материјала (пластелин, беолин, глина мол...)
- пореди бачене и сопствене сенке и планове (предњи, средњи и задњи)
- самостално направи жељени тон секундарних боја
- користи топле или хладне боје када приказује одређени појам, атмосферу или расположење
- прикаже, одабраним средством, простор, своја интересовања, сећања, расположења и опажања
- разликује портрет, аутопортрет, пејзаж и мртву природу
- користи основне термине када објашњава своје утиске о уметничким делима или описује своје и радове других
- разликује радове дизајнера, костимографа и сценографа
- користи уметничка дела или визуелна обележја прошлих култура као подстицај за стваралачки рад
- поштује договорена правила понашања приликом посете догађајима или установама културе.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Музичка култура	четврти	Дечија недеља Дечији свет- боје	Компетенција за учење Естетичка компетенција Одговорно учешће у демократском друштву
Природа и друштво	четврти	Сликарски материјали и технике Осврт уназад - прошлост	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Математика Природа и друштво	четврти	Линија, површина, волумен, боја, простор Површина Моја домовина део света	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Српски језик Музичка култура	четврти	Амбијент, сценски простор Књижевност Извођење музике	Компетенција за учење Естетичка компетенција Решавање проблема
Српски језик	четврти	Цртај ти причу „Бела Грива“, Рене Гијо	Компетенција за учење Естетичка компетенција

Природа и друштво	четврти	Сликање темпера- „ У шуми“ Царство биљака	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Музичка култура	четврти	Новогодишњи украси „Срећна Нова година“, С.Барић	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Српски језик	четврти	Новогодишња честитка Писање новогодишње честитке	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Математика	четврти	Асамблаж- Нови облици од старих предмета Квадар и коцка	Компетенција за учење Решавање проблема Естетичка компетенција

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА:

Оцењивање се врши континуирано. Након сваке наставне јединице врши се анализа, самооцењивање и оцењивање радова.

Врши се формативно оцењивање на крају теме, праћењем и бележењем запажања и сумативно на крају класификационих периода, најмање 4 пута у току полугодишта.

Наставник у току године прати, процењује и подстиче разви- јање индивидуалних потенцијала сваког ученика. Могући елемен- ти за процењивање напредовања и оцењивање постигнућа су:

однос према раду (припремљен је за час; одговорно кори- сти материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор; потписује радове; чува радове у мапи...);

однос према себи (истражује информације; поставља пита- ња; предлаже; истрајан је у раду, труди се; преузима одговорност; поштује себе и своје радове; учи на грешкама; спреман је да ис- проба своје способности у новим активностима...);

однос према другима (довршава рад у договореном року; поштује договорена правила понашања; спреман је да помогне и

да сарађује; уважава туђу културу, радове, начин размишљања, до- живљавања, опажања, изражавања...);

разумевање (разуме задатак; разуме појмове; разуме про- цес; разуме концепт; разуме визуелне информације...);

повезивање (повезује и пореди познате и нове информаци- је, људе, места, догађаје, феномене, идеје, дела...);

оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове; ори- гиналан је у односу на своје претходне радове...);

организација композиције (у складу са својом идејом при- мењује одговарајуће принципе компоновања, знања о простору, перспективи, пропорцијама, правцу, смеру...);

вербално изражавање (учтиво комуницира; аргументовано, кратко и јасно образлаже свој рад, идеју, доживљај, опажање, емо- ције...);

употреба техника и средстава (бира одговарајућу технику у односу на идеју; примењује одговарајући процес; бира одговарају- ћи материјал/подлогу; истражује могућности технике и материја- ла; користи дигиталну технологију као помоћно средство у раду; обликује рад у одабраном апликативном програму)...

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Музичка култура

РАЗРЕД: Четврти

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука -Оспособљавање ученика за уочавање вредности и улоге музике у свакодневном животу -Стицање искуства у слушању и разликовању уметничких боја -Навикавање ученика на пажљиво слушање музике Упознавање музичких дела -Слушање музике са разликовањем људских гласова и различитих инструмената -Препознавање различитог темпа, динамике, различитих расположења и њихово ликовно представљање -Препознавање тонова	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; – уочи контраст и понављање у музичком делу; – пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају;	Слушање музике -Композиције различитог карактера. Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Вокална и инструментална музика(композиције домаћих и страних композитора). Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича. Музика у служби других медија .Музички бонтон .Музика и здравље	- певањем по слуху самостално, у групи - слушањем музике различитог карактера - извођењем музичких игара - оспособљавањем ученика да активно учествују у музичком животу своје околине. - учешћем на приредбама - посетом концерата и културноуметничких манифестација - развијањем креативности ученика - развијање способности изражавања звучним средствима (гласом или инструментом), -сарадњом са музичком школом „Петар Илић“	-упознајемузичке способности сваког детета, храбри и подстиче ученике Сагледава опште ангажовање и рад ученика, води педагошку документацију	- певају (послуху), - слушају - свирају на децималним инструментима - изводе дечије народне игре, - изводе ритмичке вежбе, бројалице - опонашају звукове - импровизацијом, креирају једноставне пратње за бројалице - посматрају - певају - изводе музичке игре - праве дечије музичке инструменте у корелацији са ликовнокултуром

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Неговање способности извођења музике -Певање песама по слуху -Певање песама солмизацијом -Упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности -Свирање на дејим музичким инструментима -Развијање музичке осетљивости и креативности -Оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања -Развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: -пева песме по слуху -слуша и препознаје вредна дела уметничке и народне музике -зна разлику између народне и уметничке музике -препознаје и именује музичке инструменте -самостално изводи дејим, народне и уметничке игре; -познаје термине солиста, хор, дует -разликује различите врсте темпа -зна основе музичке писмености	Извођење музике -Музичке игре (дидактичке). Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама изотног текста. Свирање песама по слуху на дејим инструментима и/или на другим инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дејим инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (<i>Andante</i> . <i>Moderato</i> . <i>Allegro</i>). Боја (различити гласови и инструменти). Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму ce^1-ce^2 . Тактирање у 3/4 и 4/4 такту. <i>Це-дур</i> лествица. Репетиција, прима и секунда волта.	Упознавањем вредних дела музичке уметности и стицањем потребе за самосталним упознавањем музичких дела из области народног и уметничког стваралаштва слушањем музике у свакодневном животу и корелацијом са слободним активностима, ликовном културом и ЧОС-ом.	Припрема ученике за слушање дела Инспирисати ученике да уочавају важније елементе слушане композиције Сагледава опште ангажовање и рад ученика, Развија естетски доживљај, машту и навике Ствара добру атмосферу	слушају -разговарају -описују -изводе разне звукове -изводе разне покрете -илуструју -записују -упознају

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварањемузике) -Импровизовање мелодије на задани текстКреирање покрета уз музику -Смишљање музичких питања и одговора, ритмичких и мелодијских допуњалки -Развијање креативности и стваралаштва	По завршеној теми/области ученикће бити у стању да: самостално или у групи свира на музичком инструменту има навику слушања музике -препозна композиције различитог садржаја, облика и расположења разуме музичкупоруку -прави разлику између традиционалне и уметничке музике -уочава различит темпо запажа динамичке разлике, препознаје различите тонске боје	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО - Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основупознатих музичких садржаја, звучне ономатопеје и илустрацијена краћилитерарни текст (учење у контексту). Креирање покрета уз музику коју ученици изводе.Креирање мелодије на одабрани текст.	Импровизацијом покрета драматизацијоммузичких дела развијањем критичког мишљење креирањем покрета покрета у групи и парии у корелацији са физичким васпитањем -коришћењем дечијих инструмената за ритмичке вежбе	Подстиче ученике за стварање Храбри иподстиче ученика, Сагледаваопште ангажовање ирад ученика, Развија естетски доживљај,машту и навике, Пева, Свира Ствара добру атмосферу води педагошку документацију	-слушају -разговарају -описују -изводе разнезвукове -изводе разнепокрете -свирају надечјим инструментима

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музици и отворен је за различите уметничке садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве. Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње. Користи знања о музици у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос према музици. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.

Основни ниво

Ученик ужива у различитим музичким садржајима. Свестан је различитих утицаја музике на њега и улоге музике у друштвеним догађајима. Ученик разуме неопходност сарадње, међусобног подстицања и уважавања у заједничком музицирању и повезује ставове и искуства у свакодневном групном раду.

Средњи ниво

Ученик повезује музику са историјским, религијским, научним и осталим релевантним димензијама људског живота. Разуме везу између културног идентитета и музике. Ученик повезује музичка знања и вештине са различитим видовима сопственог изражавања. Учествоје у музичким активностима школе и заједнице.

Напредни ниво

Ученик разуме музичке стилове у односу на друштвена дешавања и има критички однос према музици. Креативно користи музичка знања, вештине и искуства у подстицању индивидуалног и групног изражавања и сарадње и презентовања знања. Даје свој допринос у очувању традиције и културног идентитета путем музике.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Ученик користи језик музике за изражавање својих осећања и идеја и за комуникацију са другима. Кроз познавање музичког језика и стилова ученик увиђа везу између музике са догађајима у друштву и доприноси њиховом обликовању. Ученик истражује везу између музике и изражавања покретом.

Основни ниво

Ученик користи језик музике и изражава се гласом, инструментом и покретом индивидуално и/или у групи. Ученик слушно препознаје основне карактеристике музичке уметности и развија естетску осетљивост.

Средњи ниво

Ученик користи различите музичке изражајне елементе у исказивању својих осећања и идеја и у комуникацији са другима. Слушно препознаје различите жанрове музичке уметности са посебним акцентом на аутентични музички фолклор. Ученик у свакодневном животу примењује стечена музичка искуства и знања и истражује могућности ИКТ-а за слушање, стварање и извођење музике. Ученик комуницира покретом уз музику.

Напредни ниво

Ученик креативно примењује стечена музичка искуства у изражавању и представљању ставова и идеја и у комуникацији са другима. Уважава и истражује музичке садржаје различитих жанрова, стилова и култура. Доприноси очувању и развоју музичке културне баштине. Има критички став према музици. Повезује и користи музику са ИКТ-ом у стварању и презентовању знања. Прати и учествује у музичком животу заједнице.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Ликовна култура	четврти	Дечији свет-боје Дечја недеља	Компетенција за учење Естетичка компетенција Одговорно учешће у демократском друштву
Физичко васпитање	четврти	Игре у троделном такту Валцер	Компетенција за учење Сарадња
Српски језик	четврти	Јутарње расположење Дела са бајковитом тематиком	Компетенција за учење Естетичка компетенција
Природа и друштво	четврти	Камиј Сен Санс: Карневал животиња Царство животиња	Компетенција за учење Одговоран однос према околини
Природа и друштво	четврти	Србија,моја домовина Моја домовина је део света, Држава Србија	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција
Природа и друштво	четврти	Српски народни инструменти Како се некад живело	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција
Српски језик	четврти	Српски народни инструменти „Стари Вујадин“ епска народна песма	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву
Математика	четврти	Трајање нота,двочетвртински,трочетвртински,четворочетвртински такт Разломци	Компетенција за учење Комуникација
Народна традиција	четврти	Још неки народни музички инструмент Гусле,фрула	Компетенција за учење Сарадња Естетичка компетенција

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

На часовима музичке културе најбитније је развијање музичких способности и изграђивање вештина, па функционални задаци имају приоритет. Смер наставе је такав да се увек креће од звука ка тумачењу. Из тих разлога не инсистира се на дефиницијама већ на препознавању, извођењу и идентификовању музичких садржаја. Критеријум у оцењивању је уложен труд ученика и напредовање сваког ученика у складу са његовим личним и музичким могућностима. У оквиру свих музичких активности потребно је обезбедити пријатну атмосферу, а код ученика потенцирати осећање сигурности и подршке.

На часовима музичке културе најбитније је развијање музичких способности и изграђивање вештина, па функционални задаци имају приоритет. Смер наставе је такав да се увек креће од звука ка тумачењу. Из тих разлога не инсистира се на дефиницијама већ на препознавању, извођењу и идентификовању музичких садржаја. Критеријум у оцењивању је уложен труд ученика и напредовање сваког ученика у складу са његовим личним и музичким могућностима. У оквиру свих музичких активности потребно је обезбедити пријатну атмосферу, а код ученика потенцирати осећање сигурности и подршке.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Физичко и здравствено васпитање

РАЗРЕД: Четврти

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ : Да разноврсним и систематским моторичким активностима у повезаности са осталим васпитно -образовним подручјима допринесе интегралном развоју личности ученика(когнитивном, афективном и моторичком) развоју моторичких способности. Допринети стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних знања за владање одговарајућим вештинама у одређеним спортским активностима.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Развијање физичких способности које се континуирано реализује у припремној фази часа (део главне фазе часа користи се за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој; методе и облици рада бирају се у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад); подстицање ученикана самостално вежбање; правилно држања тела.	По завршетку разреда ученик ће бити способан да примени опште припремне вежбе (вежбе обликовања); правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ Вежбе за развој снаге са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости сареквизитима и безреквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Национална батерија тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. Моторичке вештине и игре у развоју моторичких способности	Вежбање се остварујеу тренажном методом (континуирани, понављајући метод), прилагођене узрасним карактеристикама ученика. У раду са ученицима треба примењивати диференциране облике рада, доzirати вежбања ускладу са њиховим могућностима и примењивати одговарајућу терминологију вежбања.	организије наставни процес, информише ученике и презентује вежбе, коригујеученике у извођењу вежби припремасправе, стимулише ианимира, прати напредовање свих ученика ипроцењује њихова постигнућа	У припремном делу часа ученици раде показане вежбе са одређеним бројем понављања уз максимално вођење рачуна о исправном раду задатих вежби -практична активност различитих врсти вежби на тлу

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- развијање снаге мишића ногу, издржљивости и осећаја за кретање у простору - развијање и усавршавање моторичких способности - оспособљавање за примену природних облика кретања у једноставним играма - задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и играм - развијање координације покрета, правилно држање тела	По завршетку разреда ученик ће бити способан да правилно држи тело; - правилно изводи природне облике кретања - правилно изводи вежбе обликовања; - исправно трчи на различите начине - уме да скаче на различите начине - прескаче вијачу на више начина	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ 1. Атлетика: Техника трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчком техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником. Тробој.	Техника трчања: рад на техници трчања у месту и кретању; савладавање брзог трчања кроз убрзање; техника високог и ниског старта;	организије наставни процес, информише ученике и презентује наставне садржаје, припрема справе, стимулише и анимира, мотивише ученике, учествује у регулисању социјалних односа у одељењу, прати напредовање свих ученика и процењује њихова постигнућа	- ходају и трче на различите начине - ходају и трче користећи препреке - играју се дечјих игара - трче са променом правца и ритма - слушају и реагују на задатак

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
развијање издржљивости, јачање мишићне снаге -увежбавање вишења и пењања на справама и објектима, њихање уз помоћ -овладавање изабраним умењима из вежби на справама -усвајање технике скокова у даљ у вис, у дубину и прескакање дуге и кратке вијаче -развијање координације, глпкости и равнотеже, упознавање са кретним могућностима	По завршетку разреда ученик ће бити способан да изведе суножни одскок и доскок на повишену површину, на одскочној дасци (држећи се за руке помагача) узастопни суножни скокови, са неколико корака залета једноножни одскок испред даске, доскок суножно на даску, одскок, фаза лета и доскок, упором о козлић неколико узастопних одскока са подизањем кукова (суножно и са разножењем, доскок на даску суножно уз помоћ испред и иза справе), прескок разношка (козлић висина 110 cm).	2. Спортска гимнастика <i>Основни садржаји</i> 1. Вежбе на тлу: колут напред из упора стојећег опружених ногу, колут напред преко препреке, два повезана колута назад, став на лопатицама – „свећа” – опружање и издржај мост из лежања на леђима, вага претклоном и заножењем, став на шакама, припремне вежбе за претмет упором странце „звезда”, комбинације две и више савладаних вежби, састав од научених елемената. <i>Проширени садржаји</i> 1. Летећи колут из места. 2. Прескок – специфичне припремне вежбе: 3. Вежбе у вису и упору и променама висова и упора 4. Вежбе равнотеже: шведска клупа и ниска греда	колут напред из упора стојећег опружених ногу, колут напред преко препреке, два повезана колута назад, став на лопатицама – „свећа” – опружање и издржај мост из лежања на леђима, вага претклоном и заножењем, став на шакама, припремне вежбе за претмет упором странце „звезда”, комбинације две и више савладаних вежби, састав од научених елемената.	организије наставни процес, информише ученике и презентује наставне садржаје, припрема справе, стимулише и анимира, мотивише ученике, учествује у регулисању социјалних односа у одељењу, прати напредовање свих ученика и процењује њихова постигнућа	суножни одскоки доскок на повишену површину, на одскочној дасци (држећи се за руке помагача) узастопни суножни скокови, са неколико корака залета једноножни одскок испред даске, доскок суножно на даску, одскок, фаза лета и доскок, упором о козлић неколико узастопних одскока са подизањем кукова (суножно са разножењем, доскок на даску суножно уз помоћ испред и иза справе), прескок разношка (козлић висина

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- усавршавање техника додавања, шутирања и одузимања лопте у фудбалу - развијање технике у игри преко ниже мреже-одбојка - стицање и развијање свести о значају и потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине - примена стечених знања, умења и навика, као и њихово коришћење у свакодневним условима живота и здравља	По завршетку разреда ученик ће бити способан да игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других - зна функцију игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга - игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила - зна функцију и значај спортске игре, већи број правила	3. Основе тимских, спортских и елементарних игара Мини-рукомет. Футсал – „мали фудбал”. Основни елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јацент.	Мини-рукомет Додавање лопте једном руком у месту и кретању. Хватање лопте обема рукама у висини груди у месту и кретању. Вођење лопте левом и десном руком (у месту и кретању). Шутирање из места и кретања – бочни и чеони шут. Шутирање из скока. Тактика – игра „човек на човека”. Футсал – „мали фудбал” Додавање лопте у месту различитим деловима стопала. Примање лопте унутрашњим делом стопала. Додавање и примање лопте у кретању (дупли пас). Шут различитим деловима стопала. Игра на два гола. Кошарка – мини-кошарка Вођење лопте једном и другом руком месту и кретању. Хватање и додавање лопте на различите начине у месту и кретању. Шут на кош. Двокорак. Игра на један кош. Мини-кошарка – игра на два коша. Одбојка Одбијање лопте прстима и чекићем. Доњи (школски) сервис са мање удаљености. Игра са упрошћеним правилима. Јацент	организије наставни процес, информише ученике и презентује наставне садржаје, припрема справе, стимулише и анимира, мотивише ученике, учествује у регулисању социјалних односа у одељењу, прати напредовање свих ученика и процењује њихова постигнућа	- бацају лопте у циљ на Различите начине - воде лопту у ходању и трчању - додају лопте у пару - гађају лоптом у циљ - хватају и додају лопте кроз игру трче на различите начине - ходају и трче користећи лопту - трче са променом правца и ритма - слушају и реагују на задатак

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-побољшање флексибилности и координације покрета - оспособљавање ученика да изведе све елементе плесова и гимнастике уз малу помоћ наставника -побољшање равнотеже, брзине и агилности - извођење свих елемената партерне гимнастике и плесова без помоћи са стране -развој моторичких способности и њихово рационално и правилно коришћење	По завршетку разреда ученик ће бити способан да повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; препозна лепоту покрета и кретања; користи научена вежбања у рекреацији породице; правилно реагује у случају повреде у школи; вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; учествује у предлагању садржаја и начина рада.	4.Плес и ритмика Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац”. Народно коло из краја у којем се школа налази.	Вежбе са вијачом Њихање вијачом у бочној равни (једном и другом руком, обема рукама) напред-назад, кружење, отворити вијачу у предручењу, два суножна поскока са међупоскоком, два суножна поскока без међупоскока са окретањем вијаче напред, а затим четири поскока са ноге на ногу. Поновити вежбе са окретањем вијаче уназад. Вежбе са лоптом Кружење са лоптом у чеоној и бочној равни обема рукама и једном руком. из одручења зибом почучњем, прехват лопте у предручењу и зибом почучњем до одручења (лопта у другој руци). Бацање и хватање: у задатом ритму у месту и кретању, са почучњем, са окретом за 180°. Народно коло „Моравац”. Народно коло из краја у коме се школа налази.	организије наставни процес, информише ученике и презентује наставне садржаје, припрема справе, стимулише и анимира, мотивише ученике, учествује у регулисању социјалних односа у одељењу, прати напредовање свих ученика и процењује њихова постигнућа -сарадња са Плесним студиом РМП -часови плеса -учешће на приредби „Малиматуранти плешу“-Градски трг	изводе -вежбају -анализирају -понављају -негују -прескачу - усваја елементе ритмичких вежби и народних плесова.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-формирање и овладавање елементарним облицима кретања у води и пливања , стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад. -развијање физичких способности, - усвајање моторичких знања, умења и навика, - оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;	Правилно понаша на пливалишту. Прилагођава вежбе на водену средину (квашење делова тела). Вежбе дисања Вежбе плутања (на леђима, стомаку и згрчено). Вежбе клизања (на стомаку и леђима). Рад ногама у води (краул и леђно). Рад рукама (краул и леђно са даском). Скок на ноге. Пливање у складу са могућностима ученика. Игре у води.	5.Пливање Основна обука пливања. Скок на ноге.	Наставну тему реализовати на кампу у Гарашима и отвореном базену Правила понашања на пливалишту. Вежбе прилагођавања на водену средину (квашење делова тела). Вежбе дисања. Вежбе плутања (на леђима, стомаку и згрчено). Рад ногама у води (краул и леђно). Рад рукама (краул и леђно са даском). Скок на ноге. Пливање у складу са могућностима ученика. Игре у води.	организије наставни процес, информише ученике и презентује наставне садржаје, припрема справе, стимулише и анимира,мотивише ученике, учествује у регулисању социјалних односау одељењу,прати напредовање свих ученика и процењује њихова постигнућа	посматра - сарађује са друговима - учи кроз игру - опонаша - вежба

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-стицање моторичких способности и моторичких умења у различитим облицима кретања у вежбама на тлу и на справама -упознавање са својим кретним могућностима и ограничењима сопственог тела -овладавање елементарним облицима вежбања на справама и њихова примена у свакодневном животу и раду -развијање координације, гибкости, равнотеже и експлозивне снаге -развијање истрајности, самодисциплине, одважности, одлучности, храбрости, прецизности, спретности...	- По завршетку разреда ученик ће бити способан да : изводи основне припремне вежбе за елементе прескока и партерне гимнастике - изведе све елементе прескока уз малу помоћ наставника - покаже развијену равнотежу, брзину и агилност - технички правилно изводи све елементе полигона без помоћи са стране. - моторичке способности користи рационално и у складу са сложеностју моторичког задатка	6.Полигони: Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.	Полигони се примењују након неколико обрађених тематских целина (наставних тема или области) и састављају се од усвојених вежби у складу са условима за извођење наставе.	организије наставни процес, информише ученике и презентује наставне садржаје, припрема справе, стимулише и анимира, мотивише ученике, учествује у регулисању социјалних односа у одељењу, прати напредовање свих ученика и процењује њихова постигнућа	-скаче -прескаче -сарађује -савладава препреке -такмичи се -колутање -наскаче -прескаче -разговор -слушање -реаговање на задатак -показивање -вежбање -кретање у простору на различите начине

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- усавршавање техника додавања, шутирања и одузимања лопте у фудбалу - развијање технике у игри преко ниже мреже- одбојка - стицање и развијање свести о значају и потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине - примена стечених знања, умења и навика, као и њихово коришћење у свакодневним условима живота и здравља - развијање свести о значају одржавања личне и колективне хигијене - развијање свести о потреби да има усклађен дневни ритам: одмора и рада - поседовање основних знања о начинима пружања прве помоћи у различитим ситуацијама и оспособљавање за примену тог знања у свакодневном животу	По завршетку разреда ученик ће бити способан да : - игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других - зна функцију игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга - игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила - зна функцију изначај спортске игре, већи број правила игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других - зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА Култура вежбања и играња Основна правила вежбања. Основна правила мини- – рукомета, фудсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици. Вежбање у слободно време. Здравствено васпитање Правилно држање тела и здравље. Значај вежбања за правилан рад срца и плућа. Мишићи и зглобови тела. Хигијена простора за вежбање. Исхрана и вежбање. Значај лекарских прегледа за вежбање. Поступање у случају повреде (обавестити наставника и др.).	Ова наставна област реализује се кроз све друге наставне области и теме уз практичан рад Програмски садржаји остварују се: - редовним часовима - кроз ванчасовне облике рада (излет, крос, курсни облици и обавезни стручно-педагошки рад, корективно педагошки рад, школска и друга такмичења, дани спорта, приредбе, спортске манифестације, јавни наступи, слободне активности, активности тј. настава у природи, изабраног спортске гране) - Прилагођавање индивидуалним разликама ученика којима се узимају као критеријум у диференцираном приступу. - спортска такмичења у оквиру „Спортске недеље-фер-плеј“ - Сарадња са Црвеним крстом (едукативне радионице, предавања...) - сарадња са Коњичким клубом (часови јахања) - физичка форма, - лична хигијена и здравља, - правилна исхрана, - правилан ритам рада и одмора, - прва помоћ.	организује наставни процес, информира ученике и презентује наставне садржаје, припрема справе, стимулише и анимира, мотивише ученике, учествује у регулисању социјалних односа у одељењу, прати напредовање свих ученика и процењује њихова постигнућа	- хода - трчи - баца - хвата - шутира - сарађује - савладава препреке - такмичи се - слушање - реаговање на задатак - показују - питају

Кључни појмови садржаја: физичке способности, моторичке вештине, здравље, плес и игра.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Учењем наставног предмета физичко васпитање ученик стиче вештине и овладава знањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље околине и квалитет живота. Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама. Активно учествује у развоју хуманих односа, односа према окружењу у оквирима локалних, регионалних, националних и широк оквира.

Основни ниво

Учениј је оспособљен за вођење бриге о властитом здрављу и здрављу околине. Препознаје и разуме законитости утицаја физичког вежбања на телесни статус. Препознаје важност физичког вежбања, хигијене тела, исхране, простора и правила безбедности током вежбања. Критички просуђује о облицима насиља у физичком васпитању, спорту и рекреативним активностима.

Здравље околине. Са глобалном присутношћу и активношћу сваки појединац треба да призна своју одговорност према околини. Стално ћемо процењивати и побољшавати утицај на околину свих наших активности и кроз конкретне акције ћемо представљати добар пример као показати поштовање и бригу за околину.

Средњи ниво

Ученик се бави спортско-рекреативним активностима у циљу унапређивања својих физичких способности и унапређивања здравих животних навика. Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима. Ученик самостално вежба у слободно време.

Напредни ниво

Ученик је развио свест о властитим способностима, а тиме и о јачању самопоуздања и самопоштовања. Примењује разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања, поштујући полне и индивидуалне разлике учесника у телесном вежбању.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Ученик је стекао знања и у стању је да користи разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања и разне изворе информација, како би усавршио своја знања и унапредио своје моторичке способности и вештине. Има позитиван став према физичким активностима у спорту у свакодневном животу, поштује правила и негује здраве међуљудске односе. Промовише улогу физичке активности и спорта у унапређивању здравља и превентивно деловање на настанак хроничних незаразних обољења и социопатолошких појава.

Основни ниво

Ученик зна функцију и у стању је да изводи једноставне комплексе вежби обликовања; примењује програме за развој моторичких способности; зна основну технику индивидуалних и колективних спортских игара; познаје основна правила и елементе тактике спортских грана; током вежбања се понаша дисциплиновано и безбедно у односу на себе и друге; способан је да упоређи вредности почетних и финалних резултата сопствених моторичких способности у односу на референтне вредности након завршетка разреда. Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима.

Средњи ниво

Зна да физичка активност и спорт позитивно делују на психо-физички развој и здравље; ученик ће бити у стању да самостално састави и примени једноставније комплексе вежби обликовања и сложеније техничко-тактичке елементе спортске гране; правилно поступа у случају незгоде на часу и ван часа.

Напредни ниво

Ученик је способан да самостално састави и изведе сложеније вежбе или комбинације вежби; самостално и у сарадњи са другима решава сложене тактичке задатке; препознаје основне законитости оптерећења у физичким и спортским активностима, промовише њихову улогу у унапређивању здравља и превентивно деловање на настанак хроничних незаразних обољења и социопатолошких појава.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет/садржај	Разред	Корелативни садржај	Међупредметна компетенција
Елементарне игре са певањем Ритмичка гимнастика	четврти	Музичка култура Изражавање музичког утиска покретом	Компетенција за учење , комуникација, сарадња
Скок удаљ из залета Прескакање козлића	четврти	Математика Мере за дужину и висину: метар, дециметар, центиметар	Компетенција за учење, комуникација, сарадња
Народна игра: „Моравац“ за корелацију са Музичком културом	четврти	Музичка култура Јако-тихо ;„Дуње ранке“и „Ој, Мораво“ Народна игра- коло	Компетенција за учење, комуникација, сарадња
Елементарне игре за корелацију са математиком и мерење телесне висине Мерење брзине трчања	четврти	Математика Мере за дужину,запремину течности Мерење скока удаљ,времена трчања,полигон Јединице за мерење времена и дужину	Компетенција за учење, комуникација, сарадња
Елементарне игре за корелацију са Природом и друштвом	четврти	Свет око нас Седмица, месец, година	Компетенција за учење , комуникација, сарадња
Трчање у природи на различите начине за корелацију са Српским језиком	четврти	Слободне активности Излет Опис природе у различитим годишњим добима	Компетенција за учење, комуникација, сарадња
Трим трчање у природи за корелацију са Природом и друштвом	четврти	Слободне активности Изађимо у природу и упознајмо различите биљке и њихове делове (израда хербаријума)	Компетенција за учење , комуникација, сарадња

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе *физич- ког и здравственог васпитања*, препоручује се да наставник под- једнако, континуирано прати и вреднује: ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми; активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања;

вежбање и играње у слободно време;

приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита;

постигнућа у моторичким вештинама;

индивидуални напредак ученика.

Индивидуални напредак сваког ученика процењује се у од- носу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неоп- ходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом вредновања (оцењивања) узима се у обзир његов инди- видуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућно- сти као и ангажовање ученика у наставном процесу.

Код ученика ослобођених од практичног дела наставе прати се и вреднује:

познавање основних правила елементарних и спортских игара, основних здравствено-хигијенских правила вежбања и здраве исхране;

учешће у ваннаставним активностима.

Праћење, вредновање и оцењивање ученика ослобођених од практичног дела наставе, врши се на основу посебног ангажовања у настави.

Праћење, вредновање и оцењивање ученика са инвалидитетом врши се на основу њиховог индивидуалног напретка.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Верска настава

Грађанско васпитање

Пројектна настава

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ:ВЕРСКА НАСТАВА**РАЗРЕД: IV****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Општи циљ изучавања верске наставе у четвртм разреду: уочити да постојање света има свој циљ (јединство свих створених бића међу собом).

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
1)Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса - мотивисање ученика за похађање верске наставе 2) Пружити ученицима неопходно знање да постојање света има свој циљ – да постане Црква - развијање свести ученика да је све створено да постоји у заједници са Богом - указати ученицима на значење речи Црква - Развијање свести ученика да смо у Цркви позвани на живот у заједници 3) Омогућити ученицима да уоче да Христос зове све људе у заједницу са Њим - указати ученицима на значај вере за остварење заједнице са Богом - омогућити ученицима да се упознају са новозаветним сведочанством о Христу и Апостолима	1)<i>Когнитивни аспект</i> - стећи основне информације о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током четвртог разреда - уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања <i>Афективни аспект</i> - желети да активно учествује на часовима верске наставе 2)<i>Когнитивни аспект</i> - уочити важност постојања заједнице - уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице - уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе - знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница - знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква - уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно <i>Афективни аспект</i> - бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве - бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји - бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар	1) Упознавање са садржајем програма и начином рада 2) Прича “Недостајати “ (за заједницу као основ живота) Т. Телехтон - песма Св. Владике Николаја „Заједничарење са небом “ - одабрани одељци из књиге „Из Ја-града у Ти-град“ - одломак из песме“Зимска идила“ Војислава Илића 3) Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола - новозаветна прича о ап. Петру када тоне - о делима Апостола - «Мали принц», А. С. Егзипери - одломци - песма «Звезда се засја»	-обичајно-обредне радње везане за празнике -креативне слагалице -илустративна демонстративна- - одлазак у цркву - одлазак у природу - читање лектире (шаљиве приче, песме, послови - амбијентална настава - Камп -Свита	-Мотивише ученике -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика. -Укључује ученике у литургијски живот. -Подстиче ученике, даје савете. -Уводи ученике у нове термине. -Јасно формулише проблеме и задатке	-Слушају излагање. -Бележе основне појмове. -Учествују у разговору. -Посматрају користе и практично примењују нова сазнања и појмове. -Учествују у литургији. -Овладавају задатим терминима на примерима.

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
4) Омогућити ученицима да уоче да су светитељи наши путеводитељи ка Царству Божјем - омогућити ученицима да уоче значај жеље за остваривање заједнице са Богом - указати ученицима да је Литургија заједница свих светих са Богом 5) Омогућити ученицима да схвате грех као промашај циља - пружити ученицима могућност да разумеју да је самољубље извор греха - омогућити ученицима да уоче шта су врлине - указати ученицима да врлине представљају прихватање Божје воље - пружити ученицима могућност да примете да они управљају својом вољом и праве личне изборе	<i>3)Когнитивни аспект</i> - уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави - увидети да су апостоли људи који су слични нама - уочити да је вера основ заједнице са Богом - увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом - разумети значај Христовог оваплоћења (рађања) - усвојити текст и мелодију песме „Звезда се засја“ <i>Афективни аспект</i> - бити подстакнут да доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет <i>4)Когнитивни аспект</i> - поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи - увидети да су сви позвани да буду светијели - уочити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом - знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас - уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља - знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо <i>Афективни аспект</i> - бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да буде добар човек - бити подстакнут да препознаје љубав - као највећу врлину	4)Прилагођена и препричана нека житија светих - приче из живота Светога Саве - приповест о Светом Сави, његовим делима и духовним подвизима неке од најважнијих поука из књига које је Свети Сава написао - одломак из књиге Михајла Пупина „ Са пашњака до научењака“ (одломак у коме се говори о нашој вери и Светоме Сави) - Прича о Закхеју – препричана и прилагођена - празник Сретење Господње - Св. Владика Николај одломак из „Небеске Литургије“ 5)Грех као промашај циља - последице пада у грех - обрада одабраних поглавља из књиге «Из Ти-града у Небески град» - поуке светих: Григорије С. Петров - васкршња прича дарови доброг мудраца Христу Спаситељу „Четврти мудрац“ - Свети Спиридон (прича о смирењу) - Свети Василије Острошки - (прича „Свечев лијек“) - поуке владике Николаја Св. Јустин Ћелијски („Срнау изгубљеном рају“)	-обичајно-обредне радње везане за празнике -креативне слагалице -илустративна демонстративна- - одлазак у цркву - одлазак у природу - читање лектире (шаљиве приче, песме, послови - амбијентална настава - Камп -Свита	-Мотивише ученике -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика. -Укључује ученике у литургијски живот. -Подстиче ученике, даје савете. -Уводи ученике у нове термине. -Јасно формулише проблеме и задатке	-Слушају излагање. -Бележе основне појмове. -Учествују у разговору. -Посматрају користе и практично примењују нова сазнања и појмове. -Учествују у литургији. -Овладавају задатим терминима на примерима.

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
6) Пружити ученицима могућност да разумеју да је Црква икона Царства Божијег и да смо са Богом у најприснијој заједници на Светој Литургији - омогућити ученицима да уоче разлику између иконе и неке друге уметничке слике или фотографије - омогућити ученицима да изграде свест о томе да иконе сведоче будуће Царство Божије у садашњем веку - установити обим и квалитет знања стечених у току школске године из Православног катихизиса	5) <i>Когнитивни аспект</i> - увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави - уочити да је грех наш погрешан избор - увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави - увидети да без врлина нема љубави - уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима - упознати најважније хришћанске врлине - увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити - увидети да се и врлине усавршавају <i>Афективни аспект</i> - бити подстакнут да слеђује светитељима Божјим - бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине 6) <i>Когнитивни аспект</i> - уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом - упознати садржај молитве «Царе небески» - увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље <i>Афективни аспект</i> - код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима - бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса	6) Педесетница – рођендан Цркве - молитва Царе небески - кроз одломке из јеванђелских текстова, допуњене фотографијама фресака, приказати домострој спасења	-обичајно-обредне радње везане за празнике -креативне слагалице -илустративна демонстративна- - одлазак у цркву - одлазак у природу - читање лектире (шаливе приче, песме, послови - амбијентална настава - Камп -Свита	-Мотивише ученике -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика. -Укључује ученике у литургијски живот. -Подстиче ученике, даје савете. -Уводи ученике у нове термине. -Јасно формулише проблеме и задатке	-Слушају излагање. -Бележе основне појмове. -Учествују у разговору. -Посматрају користе и практично примењују нова сазнања и појмове. -Учествују у литургији. -Овладавају задатим терминима на примерима.

Кључни појмови: позитиван став, вештине, одговорно учење, равноправност различитих заједница, традиција и културни идентитет, култура, еко-култура, живљење, критички, злоупотреба, комуникација, усмена, писана, телефоном, путем интернета, активно, неговање, дијалог, критички, хумано, толерантно, лични избор, медији, ИКТ средство, конструктиван, креативан, афирмишући, солидарност.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	IV	- Свети Сава у причи и песми прича „Из Ја града у Ти град“	Компетенција за учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција
Природа и друштво	IV	- Становништво Србије - Човек, део природе - свесно и друштвено биће - Рад - свесна активност човека - Очување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину - Груписање живог света на основу сличности и разлика - Прошлост српског народа - Моја домовина део света	Компетенција за учење Комуникација Одговоран однос према околини Сарадња
Музичка култура	IV	-Светосавска химна -Трочетвртински такт; Н. Србин, „Херувимска песма“	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Сарадња

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Из изборних предмета прописаних Законом, односно предмета верска настава и грађанско васпитање ученик се оцењује описно на основу остварености циљева, постигнућа и ангажовања. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Оцењивање се врши описном оценом и то:

Истиче се;

Добар;

Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

усмено испитивање;

писмено испитивање;

посматрање понашања ученика.

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:

- процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;
- провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА: Грађанско васпитање

РАЗРЕД: Четврти

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Подстицање ученика на групни рад, договарање и међусобну сарадњу Развијање схватања да су дечја права универзална, једнака за све Оспособљавање ученика да разликују примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини	– разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; – се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; – образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите;	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи Планета Земља припада свима који на њој живе Узајамни утицај природе и човека. Потребе појединца и опште добро – задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација. Одговоран однос према свету у коме живимо – <i>Мисли глобално делуј локално.</i> Право на здраву животну средину Трећа генерација људских права. Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине.	-подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима - подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других; - оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге;	-негује позитви однос -коментарише -прати -подстиче -иницира -усмерава -мотивише -подржава -охрабрује	- слуша - записује - дискутује - изражава своје мишљење - изражава емпатију - ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра по улогама -пантомимом приказује одређене ситуације - игром покрета представља решења постављених задатака - решава проблем ситуације - сарађује са друговима у групи или пару - посматра, упоређује и закључује - поставља питања - аргументима брани своје ставове - процењује - учествује у евалуацији

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да заједно стварају демократску атмосферу у разреду, школи Оспособљавање ученика за демократију и демократску акцију Развијање неговања традиције и културе сопственог народа поштовање традиције и културе других Упознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације Развијање интеркултуралности	– аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; – наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; – образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; – наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; – дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације;	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Култура и традиција Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе. Културни идентитет Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других. Мултикултуралност и интеркултуралност Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима. Избеглице и мигранти Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет. Сусретање култура Сусретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета.	- развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације; - оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању; - развијање креативног изражавања; - оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета;	-негује позитви однос -коментарише -прати -подстиче -иницира -усмерава -мотивише -подржава -охрабрује	- слуша - записује - дискутује - изражава своје мишљење - изражава емпатију - ликовно и вербално се изражава - учи по моделу - игра по улогама - пантомимом приказује одређене ситуације - игром покрета представља решења постављених задатака - решава проблем ситуације - сарађује са друговима у групи или пару - посматра, упоређује и закључује - поставља питања - аргументима брани своје ставове - процењује - учествује у евалуацији

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Развијање еколошке свести, схватање људског бића као дела целог света Развијање свести о прекомерној потрошњи Оспособљавање ученика да критички разматрају различите рекламне поруке Оспособљавање ученика да критички разматрају питање квалитета робе и усуге Елементарно упознавање ученика са законом који регулише права потрошача Планирање и спровођење еколошке акције Подстицање ученика на групни рад, договарање и међусобну сарадњу Оспособљавање ученика да учествују у изради плана и реализацији акције	-препознаје примере прекомерне потрошње; -препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; -критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; -процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; -испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; -учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Потрошачко друштво Стварне потребе и прекомерна потрошња. Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа. Амбалажа важнија од садржаја – гомилање отпада. Притисак произвођача – нови модели новог модела. Деца – омиљена циљна група произвођача. Медији и потрошачка култура Поруке медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама. Права потрошача Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа. Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Планирање и извођење еколошке акције Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције.	- оспособљавање ученика да упознају и уважавају деčја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању; - развијање и неговање основних људских вредности.	-негује позитви однос -коментарише -прати -подстиче -иницира -усмерава -мотивише -подржава -охрабрује	- слуша - записује - дискутује - изражава своје мишљење - изражава емпатију - ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра по улогама -пантомимом приказује одређене ситуације - игром покрета представља решења постављених задатака - решава проблем ситуације - сарађује са друговима у групи или пару - посматра, упоређује и закључује - поставља питања - аргументима брани своје ставове - процењује - учествује у евалуацији

Кључни појмови: право на здраву животну средину, култура, интеркултуралност, права потрошача

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА-Сазнање о себи и другима

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТЕ КОМПЕТЕНЦИЈА

Знање –Зна своје особености и различитости у односу на друге

Препознаје особености и различитости других и уважава их

Разуме и прихвата међусобне разлике

Разуме појам пријатељстава

Зна права која има као дете

Разуме појмове право, правда, неправда, насиље

Разуме појам одговорности, схвата разлике између одговорности према себи и другим људима, заједници;

Зна важност поштовања правила у учионици, школи ,заједници

Препознаје предрасуде и стереотипе

Вештине –Уме да препозна и разуме сопствена осећања и потребе;

Штити своје потребе на начин који не угрожава друге;

Комуницира-размењује мишљењаса другима ,износи своја осећања,потребе,мишљења и слуша, разуме и уважава туђе мишљење

Сарађује са вршњацима; договара се у групи

Конструктивно разрешава сукобе са вршњацима и одраслима

Самостално доноси одлуке и изводи закључке

Учествује у доношењу одлука у групи, разреду

Понашасе у складу са правилима и дужностима у одељењу и школи

Реагује у ситуацијама неправде, кршењасвојих и туђих права на начин који није угрожавајући за друге

Учествује у раду тима,поштујући договорена правила

Идентификује и покреће акције за решавање проблема у својој школи , уважава дечија права и учествује у њиховом остваривању;

Штити своја и туђа права

Уочава проблеме у одељењу и учествује у ситуацијама угрожавања права

Спремност на супротстављање предрасудама , дискриминацији и неправди на свим нивоима.

Спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи

Разуме важност поштовања правила у одељењу и школи њиховом решавању на креативан начин изражава идеје, искуства,осећања

Учествује у развитку својеживотне средине и штити је

Ставови - Свест о себи као појединцу/појединки и свест о припадности групи;

Преузима одговорност за своје поступке

Разумевање и уважавање различитости

Спремност да учествује у решавању проблема у својој школи

Спремност да учествује у активностима у школи и да сарађује са вршњацима и одраслима

Спремност да штити своја права, права других и преузима одговорност за своје речи и поступке у ситуацијама угрожавањаправа

Спремност на супротстављање предрасудама „дискриминацији“ и неправди на свим нивоима, спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи
 Разуме важност поштовања правила у одељењу и школи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
 Понаша се у складу са правилима и дужностима у одељењу и школи
 реагује у ситуацијама неправде, кршењасвојих и туђих права на начин који није угрожавајући за друге
 учествује у раду тима, поштујући договорена правила
 идентификује и покреће акције за решавање проблема у својој школи
 сагледа свет као систем у коме су сви елементи – људи, догађаји, места међусобно повезани

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Природа и друштво	Четврти Трећи други	Дечија недеља Како се понашамо у одељењу	Компетенција за учење Одговорно учење у демократском друштву
Српски језик	Четврти Трећи Други	Конвенција о правима детета Дечја права. Тимски рад и моје учење у њему „Друг другу“ Драган Лукић	Компетенција за учење Одговорно учење у демократском друштву
Физичко васпитање	Четврти Трећи	Подстицање групног рада, договора и сарадње са вршњацима Основи спортских игара	Компетенција за учење Естетичка компетенција Одговорно учење у демократском друштву
Чувари природе	Четврти Трећи Други Први	Људско биће је део целог света Заштита животне средине	Компетенција за учење Естетичка компетенција Решавање проблема
Час одељењског старешине	Четврти Трећи Други Први	Решавамо конфликтне ситуације Сарадња са вршњацима	Компетенција за учење Решавање проблема
Српски језик	Четврти Трећи	Живим демократију Језичка култура – Говорна вежба	Компетенција за учење Решавање проблема

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА

Оцењивање – Успех ученика из предмета грађанског васпитања оцењује се описно на основу:

- процене остварених постигнућа,
- запажања о начину ангажовања ученика у току наставе,
- препоручења даљег напредовања.

На крају школске године изводи се закључна оцена: веома успешан, успешан.

Критеријуми за оцењивање су: редовност у похађању наставе, заинтересованост, постигнуће, активно укључивање у процес наставе

ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА: ПРОЈЕКТНА НАСТАВА**РАЗРЕД: IV****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1****ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):** Циљ Пројектне наставе је развијање међупредметних компетенција уз употребу информационо-комуникационих технологија

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања(етапе)	Активности наставника	Активности ученика
-повезивење познатог и непознатог -учење помоћу примера -учење примењивањем - развијање процедуралних знања -коришћење информационих технологија -комбиновање конвергентног (логичког) и дивергентног (стваралачког) мишљења	-правилно укључи рачунар, -покрене програм за цртање, -користи одговарајуће алатке програма за цртање, -сачува свој цртеж, -искључи рачунар, -користи интернет за истраживање, проналажење информација и учење уз помоћ наставника -правилно седи при раду за рачунаром -зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја -да добијене продукте учини видљивим и представи их другима	Садржаје предлаже наставник према интересовањима ученика а реализују се кроз различито тематско повезивање у игри или активности која задовољава интересовање и потребе деце на млађем школском узрасту.	-Дефинисање циља и исхода пројекта -Планирање активности које одговарају теми тј. циљу -Подела активности -Избор материјала и метода рада -Дефинисање места и динамике рада -Реализација планираних активности -Приказ добијених резултата и продукта пројекта -Вредновање пројекта	-Дефинише тип пројекта -Одређује циљ пројекта, исходе, област којом се бави пројекат и повезаност са предметима -Одређује садржаје пројекта -Одређује активности ученика -Одређује потребна средства -Одређује динамику рада по фазама	Посматра, описује, процењује, групише, практикује, експериментише, истражује, сакупља, ствара, игра се, практично примењује знања, мобилише своја постојећа знања и искуства

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Природа и Друштво	IV	Биће коришћени корелативни садржаји из наведених предмета у складу са темом пројекта.	• Компетенција за учење • Одговорно учешће у демократском друштву • Естетичка компетенција • Комуникација • Одговоран однос према околини • Одговоран однос према здрављу • Предузимљивост и оријентација ка предузетништву • Рад с подацима и информацијама • Решавање проблема • Сарадња • Дигитална компетенција
Ликовна култура	IV		
Музичка култура	IV		
Математика	IV		
Физичко и здравствено васпитање	IV		
Српски језик	IV		

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика у току савладавања школског програма. Оцењивање је континуирана педагошка активност којом се исказује однос према учењу и знању, подстиче мотивација за учење и ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика и развија систем вредности. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним оцењивањем.

Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владња ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу са програмом предмета. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, збирке одабраних ученикових продуката рада - портфолија, у складу са програмом предмета.

Постигнуће ученика из практичног рада, огледа, лабораторијске и друге вежбе, уметничког наступа и спортске активности оцењује се на основу примене учениковог знања, самосталности, показаних вештина у коришћењу материјала, алата, инструмената и других помагала у извођењу задатка, као и примене мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, у складу са програмом предмета.

У првом разреду основног образовања и васпитања закључна оцена и зобавезних, обавезних изборних, изборних и факултативних предмета јесте описна иутврђује се на крају првог и другог полугодишта на основу описних оцена о развоју и напредовању ученика у току савладавања програма предмета.

На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, предмета, модула или теме, која су од значаја за предмет (у даљем тексту: иницијално процењивање).

Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

**ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**

Ваннаставне активности

Допунска настава :

**Математика*

**Српски језик*

Додатна настава:

**Математика*

ЦИЉ је изражавање стваралачке способности ученика кроз друштvene, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности.

[illegible]

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Подстицање и унапређивање различитих видова музичког развоја и развоја ученика уопште -Развијање музичке креативности -Очување и унапређивање здравља -Развијање моторичких способности, умења и навика у складу са узрастним и индивидуалним карактеристикама -Оспособљавање за самостално вежбање у слободно време -Промовисање позитивних социјалних интеракција -Развијање позитивне слике о себи -Развијање креативности кроз покрет	-пева и ужива у различитим музичким садржајима -са радошћу и уживањем прихвата активности у физичком васпитању; сарађује у пару у вежбању и игри	Музичка активност Спортска активност	-Кроз радионице –игру - дивергентно учење демонстрација - практично вежбање -кооперативно учење -организовање представа -изложбе -базари -објављивање на сајту школе -кроз смотре стваралаштва -спортске сусрете	Подстиче, охрабрује, организује, мотивише, иницира, анимира, прати, демонстрира, информише, промовише пријатељско опхођење и сарадњу, искреност, отвореност, фер-плеј у поштовању правила и односима, контролише и сузбија агресивност, омогућава учешће свим ученицима, инсистира на самопревазилажењу...	Осмишљава, креира, изражава и представља своје идеје, мисли, осећања, размењује доживљај, комуницира, сарађује, уважава свој рад и рад друге деце...

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Уочавање карактеристика и елемената непосредне околине, описивање околине, упознавање биљног и животињског света и творевина људског рада Развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање; - развијање радозналости и истраживачких способности; - развијање основних елемената логичког и критичког мишљења; - подстицање усменог и писменог изражавања кроз дискусије и записе о изведеним огледима.	-Уочава карактеристике непосредне околине -опише околину -познаје и разликује биљни и животињски свет -познаје и разликује творевине људског рада -Формира елементарне научне појмове из природних наука; - уочава важне особине објеката или појава које се испитују; - препозна неке критеријуме за класификацију објеката и живих бића на основу уочених особина; - постави хипотезе, односно исказивање претпоставки за решавање проблема; - изводи једноставне огледе; - уочава узрочно-последичне везе између појава и процеса у окружењу и изведеним огледима; - решава једноставне проблем-ситуације, самостално и у тиму;	Чувари природе: Животна средина Природне појаве Загађење и заштита животне средине Руке у тесту: Кретање Материјали Ваздух, вода, земљиште	-Кроз радионице –игру - дивергентно учење демонстрација - практично вежбање -кооперативно учење -организовање представа -изложбе -базари -објављивање на сајту школе -кроз смотре стваралаштва -спортске сусрете	Подстиче, охрабрује, организује, мотивише, иницира, анимира, прати, демонстрира, информише, промовише пријатељско опхођење и сарадњу, искреност, отвореност, фер-плеј у поштовању правила и односима, контролише и сузбија агресивност, омогућава учешће свим ученицима, инсистира на самопревазилажењу..	Осмишљава, креира, изражава и представља своје идеје, мисли, осећања, размењује доживљај, комуницира, сарађује, уважава свој рад и рад друге деце...

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Упознавање са играма које су се некада играле, песмама које су се певале, причама које су се некада причале, са разним обичајним радњама које су се одигравале приликом неких важних послова у пољу: жетва, берба кукуруза, берба грожђа, са народним обичајима везаним за празнике (крсне славе, поворке, бадњак, Божић, Богојављање, Свети Сава, Ускрс, Ђурђевдан, Биље и биљобери...), са значајем и традицијом мешења хлеба у нашим крајевима; мешење и украшавање славског колача, мешење божићних хлебова, василица и младенчића. Упознавање са значајем разноврсног биља почев од веровања у њихове магијске моћи па до рецептуре о лековитости. Упознавање са ручним радовима наших бака. Упознавање са народном ношњом, одећом, обућом, фризурама, украсима и накитом из давне прошлости. -Стицање основних знања из области становања људи од најраније прошлости до данас -Упознавање са занатима од најраније прошлости до данас, њиховим врстама, постанку, ... -Стицање одређених знања о богатству наше прошлости, језика, културе, обичаја....	-наведе игре које су се некада играле, песме које су се певале, приче које су се причале -наведе обичајне радње које су се одигравале приликом важних послова у пољу -наведе обичаје који су везани за празнике - наведе значај мешења хлеба и украшавање славског колача -наведе значај и лековитост разног биља - наведе значај и врсте народних ношњи, одеће, обуће,... -да стекне основно знање везано за становање људи од најраније прошлости до данас -да познаје занате како старе тако и новије, да зна како су настали и који занати постоје... -да познаје оно што представља богатство наше прошлости, језика, културе, обичаја,...	Народна традиција: Типови кућа Занати Ризница	-Кроз радионице –игру - дивергентно учење демонстрација - практично вежбање -кооперативно учење -организовање представа -изложбе -базари -објављивање на сајту школе -кроз смотре стваралаштва -спортске сусрете	Подстиче, охрабрује, организује, мотивише, иницира, анимира, прати, демонстрира, информише, промовише пријатељско опхођење и сарадњу , искреност, отвореност, фер-плеј у поштовању правила и односима, контролише и сузбија агресивност, омогућава учешће свим ученицима, инсистира на самопревазилажењу..	Осмишљава, креира, изражава и представља своје идеје, мисли, осећања, размењује доживљај, комуницира, сарађује, уважава свој рад и рад друге деце...

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Говори јасно поштујући књижевнојезичку норму. Пажљиво и с уважавањем слуша саговорника. Саставља говорени или писани текст једноставне структуре.

Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју.

На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музици и отворен је за различите уметничке садржаје.

Ученик стиче вештине и овладава знањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Саставља једноставан говорени или писани текст о доживљају књижевног дела, као и о темама из свакодневног живота и света маште.

Тумачи дужи једноставнији књижевни текст.

Ученик истражује и примењује знања о основним материјалима, медијима, техникама и ликовним елементима која се користе у визуелним уметностима.

Ученик познаје језик музике и изражава се гласом, инструментом и покретом индивидуално и/или у групи.

Ученик зна функцију и у стању је да изводи једноставне комплексе вежби обликовања и током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Садржај ваннаставних активности	Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Литерарно-рецитаторска активност	СРПСКИ ЈЕЗИК	IV	-говорне и писмене вежбе (годишња доба и празници)	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција
Драмске активности	СРПСКИ ЈЕЗИК И ЛИКОВНА КУЛТУРА	IV	-учење драмских текстова и израда сценских реквизита	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Сарадња
Ликовна активност	ЛИКОВНА КУЛТУРА, ПРИРОДА И ДРУШТВО И СРПСКИ ЈЕЗИК	IV	-изражавање различитим ликовним техникама; -сликање биљем; -илустровање обрађених текстова	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Сарадња Дигитална компетенција
Музичка активност	СРПСКИ ЈЕЗИК	IV	-учење песама напамет	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција
Спортска активност	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	IV	-штафетне и елементарне игре	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА:

Резултате рада ученика у оквиру ваннаставних активности треба учинити видљивим јер се на тај начин обезбеђује мотивација и задовољство учесника активности. Бројни су начини на који је могуће то остварити као што су: организовање представа, изложби, базара, објављивање на сајту школе, кроз смотре стваралаштва, спортске сусрете и друго.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Математика – допунска настава

РАЗРЕД: Четврти

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- овладавање скупом природних бројева - сабирање и одузимање природних бројева - савладавање множења и дељења природних бројева - решавање текстуалних задатака са једном и две рачунске операције - одређивање непознатог броја	- зна да прочита и запише дати број - зна да рачуна вредност израза са највише две операције - зна да множи и дели без остатка - уме да решава једноставне једначине	СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	- писањем и читањем бројева. - упоређивањем бројева кроз математичке игре - усвајањем основних појмова везаних за рачунске операције: (сабирци, збир, плус, умањеник, умањилац, разлика, минус чиниоци, производ, множење; дељеник, делилац, количник, дељење) применом дидактичког материјала - диференцираним решавањем једноставних текстуалних задатака	Организовање индивидуализованог рада прилагођен сваком ученику у циљу његовог напредовања	- уочавају - повезују - закључују - решавају проблеме - пишу и читају бројеве - броје - упоређују - сабирају и одузимају - множе и деле
- упознавање и примењивање мера за површину и запремину - оспособљавање ученика за прецизност у мерењу	- знакоју јединицу мере да употреби за мерење запремине и масе - уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	- коришћењем дидактичког материјала (жице, канап модели од папира...) - увежбавањем кроз задатке цртања правоугаоника и квадрата на квадратној мрежи	Организовање индивидуализованог рада прилагођен сваком ученику у циљу његовог напредовања	- цртају - уочавају - разликују - примењују - мере - процењују - посматрају

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-уочавање, цртање и израчунавање	-уме да именује геом. објекте у равни -користи поступак мерења дужине при чему је дата мерна јединице	ПОВРШИНА И ЗАПРЕМИНА	- Усвајањем односа између мерних јединица -Усвајањем и применом јединица за време у свакодневном жиивоту	Организовање индивидуализованог рада прилагођен сваком ученику у циљу његовог напредовања	-мере -процењују -примењују -демонстрирају

ПРЕДМЕТ: Српски језик – Допунска настава

РАЗРЕД/НАСТАВНИ: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:18

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА:1

ЦИЉ:Спречавање застоја у напредовању,подстицање и мотивисање ученика да усвоје предвиђене садржаје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког)	-влада основном техником ћириличног и латиничког текста -препознаје књижевне родове -одређује време и место радње	КЊИЖЕВНОСТ	Практично вежбање; интерактивно учење; амбијентално учење; учење путем открића; учење путем решавања проблема; демонстративна; илустративна; посматрање; разговор; анализа; синтеза; метода писаних радова	Упознаје предзнањаученика, мотивише,прати рад ученика, поставља питања, записује, води дијалог, пружапомоћ и подршку	Уочавање повезивање: закључивање: писање; процњивање; примена; говорне вежбе
- уочавање и схватање обавештајних, упитних и заповедних реченица -препознавање главних делова реченице -уочавање и препознавање именица, глагола, придева, заменица и бројева	-зна да препозна обавештајну,упитну и заповедну реченицу -препознаје врсте речи -почиње реченицу великим словом	ЈЕЗИК – ГРАМАТИКА И ПРАВОПИС			
-развијањесмисла и способностизаправилно, течно, економично и уверљиво, усмено и писменоизражавање; богаћењеречника, језичког и слилскогизраза	-пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре -користи фонд речи примерен узрасту	КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА (УСМЕНО И ПИСМЕНО)			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Математика – Додатна наставаРАЗРЕД:

ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА:1

ЦИЉ: Мотивисање ученика да се баве математиком и да развијају математичко мишљење

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Продубљивање и проширивање математичких знања; -Развијање способности логичког, стваралачког и критичког мишљења; -Самосталан рад; - Продубљивање и проширивање математичких знања; -Усвајање математичких садржаја применом комплекснијег приступа -Проширивање математичких знања о обиму, површини правоугаоника и квадрата ,коцке и квадрата и сложених геометријских тела и запремини квадрата и коцке.	– прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже ихна бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност изрази са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; – упореди разломке облика са једнаким бројоцима или именицима; – сабере и одузме разломке са једнаким именицима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема; – именује елементе и опише особине квадрата и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине изапримине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадрата и коцке; – реши проблемске задатке у контексту мерења.	БРОЈЕВИ	Практично вежбање; интерактивно учење; амбијентално учење; учење путем открића; учење путем решавања проблема; демонстративна;	сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, координира, мотивише,	рзмишља, решава задатке, предлаже решења проблема, проверава тачност решења, доноси закључке
		ГЕОМЕТРИЈА	илустративна; посматрање; разговор; анализ; синтеза; метода писаних радова		
		МЕРЕЊЕ И МЕРЕ			

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА

ЧОС

Екскурзија

Настава у природи

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Развијање и неговање толеранције и уважавања различитости код ученика

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању	-упознају су и уважавају дечја права и активно учествује у њиховом остваривању	Буквар дечјих права	- Решавање проблем ситуација; кооперативне методе; дијалошка; посматрање; описивање; илустративна	Мотивише, Задаје истраживачке задатке, Прати рад ученика, Проверава, Поставља питања, Записује, Води дијалог, Пружа помоћ и подршку	Посматрање, разговор, описивање, сарадња, истраживање, цртање, повезивање, игра
-развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације	-развија комуникативну способност, -развија вештину ненасилне комуникације	Конфликти			
- уочавање повезаности и узајамне зависности појава у природи - оспособљавање за самостално посматрање природе - развијање љубави према природи	-уочава и повезује узајамне зависности у природи, -посматра природу	Годишња доба			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- усвајање основних информација о здрављу - упознавање са најчешћим ситуацијама у којима дете може да се повреди - стицање знања и вештина из области одржавања личне и колективне хигијене	-усваја основне информације о здрављу, -развија свест о опасним ситуацијама , -усвоја знања и вештине из области одржавања личне хигијене	У здравом телу здрав дух	- Решавање проблем ситуација; - кооперативне методе; - дијалог; посматрање; - описивање; - илустративна	Мотивише, Задаје истраживачке задатке, Прати рад ученика, Проверава, Поставља питања, Записује, Води дијалог, Пружа помоћ и подршку	Посматрање, разговор, описивање, сарадња, истраживање, цртање, повезивање, игра
- утемељење културно историјске традиције	-развија свест о културно-историјској традицији	Ближе се празници			
-развијање одговорног односа према окружењу, као и интересовања и спремности за његово очување	-развија одговоран однос према окружењу, као и интересовање и спремности за његово очување,	Еколошка свест			
- уважавање туђе различитост, показивање емпатичности, помагање и сарађивање	-уважава туђу различитост, показује емпатију, помаже и сарађује	Толеранцијом против насиља			

КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

САДРЖАЈ	ПРЕДМЕТ	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Постизање социјалног сазнања и социјалног односа	Грађанско васпитање	Предрасуде
Развијање комуникативних способности сарадње и конструктивног решења сукоба	Грађанско васпитање	Решавање конфликтних ситуација
Активности везане за упознавање конвенције о правима детета	Природа и друштво	Ми смо деца једног Света — Конвенција о правима детета (ОУН, УНИЦЕФ, УНЕСКО, Савет Европе, „Радост Европе" ...)
Радујемо се нашим празницима	Музичка култура Ваннаставне активности	Обрада песама : „Мој бадњаче“, „Химна Светом Сави“, „Новогодишња песма“ ...

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА							
Четврти разред						Трајање: 1 дан	
ЕКСКУРЗИЈА ШК.ГОД. 2022/23. , 23/24. , 24/25. , 25/26.							
Циљеви	Исходи	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација	Фазе	Активности наставника	Активности ученика	Компетенције
Савлађивање и усвајање дела наставног програма кроз амбијенталну наставу непосредним упознавањем садржајавише наставних предмета -Упознавање природних и културно-историјских садржаја ближе околине: карактеристике рељефа, природне лепоте, творевине људске делатности -Упознавање са ликом и делом познатих личности из прошлости ближе околине -Развијање поштовања према културној Баштини	Ученик ће бити у стању да: -усвоји амбијентално учење, -зна природне, културно-историске садржаје ближе околине, рељеф, природне лепоте, као и творевине људског рада, - зна ликове и дела познатих личности ближе околине. - усвоји поштовање према културној баштини, - повеже знања из претходних разреда, - има развијену радозналост за стицање нових сазнања, -развијена социјализација, комуникативност, - толерантан је и поштује правила понашања у групи, на јавном месту.	-Посета кући Ј.Ј.Змаја у Сремској Каменици -Обилазак Петроварадинске тврђаве и посета Музеју града Новог Сада -Посета Природњачко ммузеју -Обилазак пешачке зоне: Змај – Јовина улица, Народно позориште, Градска кућа, Римокатоличка парохијска црква Св. Марије, Владичански двор, Дунавска улица, Дунавски парк	Физичко и здравствено васпитање Природаи Друштво Ликовна култура Српскијезик Музичка култура Математика Ваннаставне активности	Пропремна: -избор програмских садржаја, њихово трајање -повезивање образовно-васпитних захтева различитих предмета -упознавање са маршрутом и могућностима које она пружа -стицањенових, продубљивање и систематизација већ усвојених знања -одређивање стручног вође пута -израда оперативног плана -укључити родитеље у израду плана,дати обавештења о дестинацији и плану реализације (родитељски састанак)	Информише и родитеље ученикаи ученике, прикупља сагласности родитеља ученика,прича о правилима понашања; припрема материјал	Проналази информације, припрема се, планира, припрема питања	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Дигитална компетенција

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА							Трајање: 1 дан
Четврти разред							
ЕКСКУРЗИЈА ШК.ГОД. 2022/23. , 23/24. , 24/25. , 25/26.							
Циљеви	Исходи	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација	Фазе	Активности наставника	Активности ученика	Компетенције
-Проширивање и конкретизација знања из свих наставних области -Подстицање радозналости код -Социјализација и дружење-сарадња, блискост, комуникативност -Неговање толеранције и лепог понашања	Ученик ће бити у стању да: -усвоји амбијентално учење, -зна природне, културно-историске садржаје ближе околине, рељеф, природне лепоте, као и творевине људског рада, - зна ликове и дела познатих личности ближе околине. - усвоји поштовање према културној баштини, - повеже знања из претходних разреда, - има развијену радозналост за стицање нових сазнања, -развијена социјализација, комуникативност, - толерантан је и поштује правила понашања у групи, на јавном месту.	-Посета кући Ј.Ј.Змаја у Сремској Каменици -Обилазак Петроварадинске тврђаве и посета Музеју града Новог Сада -Посета Природњачко музеју -Обилазак пешачке зоне: Змај – Јовина улица, Народно позориште, Градска кућа, Римокатоличка парохијска црква Св. Марије, Владичански двор, Дунавска улица, Дунавски парк	Физичко и здравствено васпитање Природа и Друштво Ликовна култура Српски језик Музичка култура Математика Ваннаставне активности	Централна: -водити рачуна о физичком и психичком капацитету ученика -расподела активности и периода одмарања -одржавање пажње ученика -организовање такмичења (фудбал, трчање, квиз...) Завршна (евалуација): -стечена знања и искуства интегрисати у наставни процес -омогућити ученицима да искажу своје утиске и осећања о ономе што су доживели -разменити утиске, извршити систематизацију и обраду података -приредити изложбу и направити Презентацију	Усмерава, упићује, прати, помаже, објашњава, подстиче, показује, организује Износи утиске, анализира анкетне листиће, процењује, закључује, евидентира	Посматра, уочава, записује, анализира, учествује у разговору, повезује, пита, закључује, дружи се Износи утиске, попуњава анкетне листиће, пише, црта, процењује	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Дигитална компетенција

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА							
Четврти разред				Трајање: 1 дан			
ИЗЛЕТИ И ПОСЕТЕ		ШК.ГОД. 2022/23. , 23/24. , 24/25. , 25/26.					
Циљеви	Исходи	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација	Фазе	Активности наставника	Активности ученика	Компетенције
Савлађивање и усвајање дела наставног програма кроз амбијенталну наставу непосредним упознавањем садржаја више наставних предмета -Упознавање природних и културно-историјских садржаја ближе околине: карактеристике рељефа, природне лепоте, творевине људске делатности -Упознавање са ликом и делом познатих личности из прошлости ближе околине -Развијање поштовања према културној Баштини -Проширивање и конкретизација знања из свих наставних области -Подстицање радозналости код -Социјализација и дружење-сарадња, блискост, комуникативност -Неговање толеранције и лепог понашања	Ученик ће бити у стању да: -усвоји амбијентално учење, -зна природне, културно-историске садржаје ближе околине, рељеф, природне лепоте, као и творевине људског рада, - зна ликове и дела познатих личности ближе околине. - усвоји поштовање према културној баштини, - повеже знања из претходних разреда, - има развијену радозналост за стицање нових сазнања, -развијена социјализација, комуникативност, - толерантан је и поштује правила понашања у групи, на јавном месту.	Излети-ближа околина: Букуља Орашац Топола... Посете: Музеј Библиотека Зоолошки врт Биоскоп Позоришна представа Манастир Манифестације (спортске, културне, ...)	Физичко и здравствено васпитање Природаи Друштво Ликовна култура Српскијезик Музичка култура Математика Ваннаставне активности	Пропремна: -избор програмских садржаја, њихово трајање -повезивање образовно-васпитних захтева различитих предмета -упознавање са маршрутом и могућностима које она пружа -стицањенових, продубљивање и систематизација већ усвојених знања -одређивање стручног вође пута -израда оперативног плана -укључити родитеље у израду плана,дати обавештења о дестинацији и плану реализације (родитељски састанак) Централна: -водити рачуна о физичком и психичком капацитету ученика -расподела активности и периодаодмарања -одржавање пажње ученика -организовање такмичења (фудбал,трчање,квиз...) Завршна (евалуација): -стечена знања и искуства интегрисати у наставни процес	Информише и родитеље ученикаи ученике, прикупља сагласности родитеља ученика, прича о правилима понашања; припрема материјал <		

[illegible]

интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; - подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; - развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; - упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; - упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; - упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; - упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; - развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; - оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; - развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о	ост, - Толерантан је и поштује правила понашања у групи, на јавном месту	- читање текстова везаних за природу или догађаје из прошлости краја; - вођење дневника; - решавање загонетки, ребуса и укрштеница у вези са садржајем везаним за природу, живот и рад људи у њој; - писање прилога за школски лист- песама и других литерарних радова; - радионица- Осећања и расположења Свет око нас/ Природа и друштво - упознавање ближе околине места у коме су ученици смештени - рељеф и клима предела, оријентација у простору, најближа мања и већа насеља - разговор о водама (потоци и реке које су ученици видели) - пољопривреда, воћарство, сточарство - здравље и исхрана - екологија (заштита животне средине, сеча шума и пошумљавање) Математика - мерење и упоређивање дужи ,мерење површина - геометријске фигуре и тела - текстуални задаци - сабирање, одузимање, множење и дељење - проналажење круга и углова у природи – пањ круг, годови-кружница, угао на цепаници, листу и др. - решавање занимљивих задатака - занимљиви задаци Физичко васпитање - природни облици кретања: ходање и шетање; - технике ходања и трчања са задацима (правом и		трчање, квиз...) -подстицати сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност-наставне и ваннаставне активностиостварити у природном окружењу,уз смањивање редовне наставе, што више самосталних активности ученика, спортско рекреативних и културних активности-игре и забаве- пасивног и активног одмора.		Износи утиске, анализира анкетне листиће, процењује, закључује, евидентира	Износи утиске, попуњава анкетне листиће, пише, црта, процењује
				ЕВАЛУАЦИЈА -стечена знања и искуства интегрисати у наставни процес -омогућити ученицима да искажу своје утиске и осећања о ономе што су доживели –разменити утиске, извршити систематизацију и обраду података -приредити изложбу и направити презентацију			

себи; - подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; - формирање навика редовне и правилне исхране; - навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; - разумевање и уважавање различитости међу појединцима; - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.		кривудаом стазом са препрекама); - трчање на 30 метара; - скок у даљ и скок увис; - игре за развијање спретности, координација, равнотежа снаге; - пењање на одређене висине; - организовање спортских такмичења (у фудбалу, атлетици), плесне и ритмичке смотре, као и обавезну јутарњу гимнастику Ликовна култура - илустровање догађаја и доживљаја по избору ученика (крај логорске ватре, са посете..., беремо цвеће); - ликовно изражавање и доживљај (крошње, стабла, стене, заласка сунца); - цртање, сликање, моделовање; композиције од цвећа, лишћа, мозаик од каменчића; - изложба ученичких радова Музичка култура - слушање пригодне музике; - певање песама о природи и другарству; - слушање и препознавање научених песама; - музичка драматизација; - ко ће боље отпевати, одсвирати; - запевајмо, заиграјмо					
---	--	---	--	--	--	--	--

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРЕНОСТИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Начини праћења и вредновања образовне праксе

Праћење и вредновање треба обављати континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима. При процесу праћења остваривања постављених циљева и задатака, као и постизању постављених стандарда, пожељно је што мање користити класичне писмене провере знања-контролне и писмене вежбе.

Успех ученика се оцењује бројчано и описно и подразумева заинтересованост, активно учешће у раду, формирање позитивних ставова о свету који нас окружује, усвајање и практичну примену стеченог знања током школске године.

у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду); кроз индивидуални рад, групни рад и комуникацију, контролне задатке – вежбе, примену стечених знања у остваривању садржаја наставних предмета и активности које их допуњују.

САДРЖАЈ	ЦИЉЕВИ	АКТИВНОСТИ	ТЕХНИКЕ	ИНСТРУМЕНТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
- наставни план и програм - напредовање ученика -успешност и брзина савладавања наставних садржаја -примереност програма потребама ученика -адекватност наставних средстава -мотивисаност и укљученост ученика у рад	-анализирање и процењивање квалитета програма -унапређивање квалитета рада школе	-посматрање -запажање -испитивање -проверавање -дискусија -анализирање -презентовање резултата стручним активима -огледни часови -предавања -месечне консултације са надзорницима за осигурање квалитета -посете суседним школама и разменом искустава са њима -реорганизацију планова циљева, задатака, садржаја, активности и метода -израду тестова	-посматрање, анкетирање, интервјуисање, тести-рање -анализирање документације - усмено (разговором, усменим излагањем ученика на задате теме, ученичким објашњавањем појава, процеса и појмова, јавним презентовањем самосталног или групног рада, дискусијама, расправама, усменим испитивањем групе или одељења у форми кратких питања и одговора) - писмено (диктати, краће писмено одговарање, писмени тематски радови, контролни задаци, пригодни неформални тестови) - ученички радови и продукти ученичких активности везано за разна истраживања проблема - домаћи радови - разговор са ученицима у сегментима процеса учења и наставе - задовољство ученика на часу	- анегдотске белешке -чек листе -анкете -разговори -тестови -дневник рада -извештаји -ученички радови	наставници, ученици, родитељи, педагошко-психолошка служба школе, стручне институције, директор, просветне власти...